

BIJZONDERE EUROBAROMETER 570

Perceptie van antisemitisme

EUROBAROMETER VERSLAG

Werkzaamheden: november 2025

Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

Deze enquête is aangevraagd door de Europese Commissie, secretariaat-generaal, en gecoördineerd door de Europese Commissie, directoraat-generaal Communicatie (DG COMM, eenheid Publieke Opinie & Ambt; Betrokkenheid van de burger)

Dit document is geen weergave van het standpunt van de Europese Commissie. De daarin vervatte interpretaties en meningen zijn uitsluitend die van de auteurs.

Titel van het project	Percepties van antisemitisme - Rapport
Taalversie	NL
Media/volume	PDF-web
Catalogusnummer	DS-01-26-005-NL-N
ISBN	978-92-68-36553-3
DOI	10.2838/6997255

© Europese Unie, 2026

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

Krediet voor foto's: Getty Images en Adobe Stock

Document opgesteld door Pierre Dieumegard voor [Europa-Democratie-Esperanto](#)

Het doel van dit "voorlopige" document is meer mensen in de Europese Unie in staat te stellen kennis te nemen van documenten die door de Europese Unie zijn geproduceerd (en door hun belastingen worden gefinancierd).

Als er geen vertalingen zijn, worden burgers uitgesloten van het debat.

Dit document "Eurobarometer" [bestond alleen in het Engels](#), in een pdf-bestand. Van het eerste bestand hebben we een odt-bestand gemaakt, voorbereid door Libre Office-software, voor machinevertaling naar andere talen. De resultaten zijn nu [beschikbaar in alle officiële talen](#).

Het is wenselijk dat de EU-administratie de vertaling van belangrijke documenten overneemt. "Belangrijke documenten" zijn niet alleen wet- en regelgeving, maar ook de belangrijke informatie die nodig is om samen weloverwogen beslissingen te nemen.

Om onze gemeenschappelijke toekomst samen te bespreken en betrouwbare vertalingen mogelijk te maken, zou de internationale taal Esperanto zeer nuttig zijn vanwege zijn eenvoud, regelmaat en nauwkeurigheid.

Neem contact met ons op:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:Europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Inhoudsopgave

INLEIDING.....	4
Belangrijke bevindingen.....	7
I. ADVIES OVER ANTISEMITISME EN DE MANIFESTATIES.....	10
1. Perceptie van antisemitisme.....	11
2. Evolutie van antisemitisme.....	15
3. Manifestaties van antisemitisme: beoordeling van de standpunten en zorgen van de burgers.....	19
II. KENNIS VAN EN ONDERWIJS OVER JEWISH GEMEENSCHAPPEN EN ANTISEMITISME.....	31
1. Persoonlijke band met Joodse gemeenschappen.....	32
2. Kennis van Joodse geschiedenis, gebruiken en praktijken.....	35
3. Kennis van antisemitismewetgeving.....	39
4. Onderwijs over de Holocaust.....	45
III. WERELDWIJDE EVENEMENTEN EN PERCEPTIE VAN DE JEWISCHE GEMEENSCHAP.....	50
1. De invloed van conflicten in het Midden-Oosten.....	51
CONCLUSIE.....	55
Technische specificaties.....	58
Vragenlijst.....	63

INLEIDING

Inleiding

Antisemitisme blijft een hardnekkige en evoluerende uitdaging voor de Europese samenlevingen. De afgelopen jaren is het aantal antisemitische incidenten, zowel online als offline, in de Europese Unie aanzienlijk toegenomen, wat gevolgen heeft voor het dagelijks leven en het gevoel van veiligheid van Joodse gemeenschappen in alle lidstaten. Deze trend is nog verergerd door mondiale gebeurtenissen, waaronder de escalatie van conflicten in het Midden-Oosten en de verspreiding van haatzaaiende uitingen en desinformatie op digitale platforms. De toename van antisemitisme vormt niet alleen een directe bedreiging voor Joodse individuen en gemeenschappen, maar ook voor de fundamentele waarden van democratie, pluralisme en eerbiediging van de mensenrechten die ten grondslag liggen aan de Europese Unie.

De Europese Commissie heeft in oktober 2021 haar allereerste EU-strategie ter bestrijding van antisemitisme en ter bevordering van het Joodse leven vastgesteld, die de periode 2021-2030 bestrijkt. Deze alomvattende strategie is opgebouwd rond drie pijlers: het voorkomen en bestrijden van alle vormen van antisemitisme; de bescherming en bevordering van het Joodse leven in de Europese Unie; en het bevorderen van onderwijs, onderzoek en herdenking van de Holocaust. De strategie wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking met de lidstaten, die zijn aangemoedigd om nationale strategieën en actieplannen te ontwikkelen. In het voortgangsverslag 2024¹ wordt gewezen op zowel de geboekte vooruitgang als de aanhoudende uitdagingen, met name na de aanzienlijke toename van antisemitische incidenten in Europa na de terroristische aanslag van Hamas op Israël op 7 oktober 2023 en de daaropvolgende Israëlische militaire interventie in Gaza. In dit verband heeft de Europese Commissie de uitvoering van de strategie versneld, met inbegrip van meer financiering voor de beveiliging van Joodse gebouwen, de ontwikkeling van netwerken om online antisemitisme tegen te gaan en de oprichting van een Europees onderzoekscentrum voor antisemitisme en het Joodse leven.²³

Het veldwerk van deze speciale Eurobarometer-enquête werd in november 2025 uitgevoerd aan de hand van de standaard Eurobarometer-methode, met persoonlijke interviews in alle 27 EU-lidstaten. De enquête heeft tot doel een alomvattend overzicht te bieden van de percepties, attitudes en kennis van het publiek met betrekking tot antisemitisme, voortbouwend op eerdere Eurobarometer-enquêtes en vergelijkingen in de loop van de tijd mogelijk te maken.

In de enquête worden de volgende hoofdgebieden onderzocht:

- Adviezen over antisemitisme en de uitingen ervan: met inbegrip van de perceptie van antisemitisme als een probleem, de ontwikkeling ervan in de afgelopen jaren en de opvattingen van burgers over verschillende vormen van antisemitisme.
- Kennis van en onderwijs over Joodse gemeenschappen en antisemitisme: persoonlijke banden met Joodse individuen, bewustzijn van de Joodse geschiedenis, gewoonten en praktijken, kennis van relevante wetgeving en percepties van Holocaust-educatie.
- De invloed van mondiale gebeurtenissen: onderzoek naar de vermeende gevolgen van conflicten in het Midden-Oosten voor de houding ten opzichte van het Joodse volk in de EU.

Door de standpunten en ervaringen van Europeanen vast te leggen, biedt deze Eurobarometer-enquête waardevolle inzichten als input voor de lopende inspanningen van de EU en de lidstaten om antisemitisme te bestrijden en inclusieve, veerkrachtige samenlevingen te bevorderen.

1 [Eerste voortgangsverslag over de EU-strategie ter bestrijding van antisemitisme en ter bevordering van het Joodse leven - Europese Commissie](#)

2 [EU-strategie ter bestrijding van antisemitisme en ter bevordering van het Joodse leven](#)

3 [Werkgroep voor de bestrijding van antisemitisme - Europese Commissie](#)

Methodologie

Deze speciale Eurobarometer 570 over antisemitisme in de EU maakte deel uit van de Eurobarometer-golf 104,2 en werd uitgevoerd tussen 6 en 30 november 2025. Ongeveer 26.553 respondenten uit verschillende sociale en demografische groepen werden geïnterviewd in de juiste nationale taal. Deze enquête is uitgevoerd in opdracht van de Europese Commissie, secretariaat-generaal.

De gebruikte methode was die van de standaard Eurobarometer-enquêtes die werden uitgevoerd door het directoraat-generaal Communicatie („Public Opinion & Citizens Engagement” Unit)⁴. De interviews werden persoonlijk afgenomen, hetzij fysiek bij mensen thuis, hetzij via video-interactie op afstand in de juiste nationale taal. Interviews met video-interactie op afstand (“online face-to-face” of CAVI, Computer Assisted Video Interviewing), die alleen werden gehouden in Cyprus, Denemarken, Malta, Nederland, Finland en Zweden. Bij dit verslag is een technische nota gevoegd over de gesprekken die zijn gevoerd door de instituten die lid zijn van het Verian-netwerk.

In het hele verslag worden de resultaten vergeleken met speciale Eurobarometer 484, waarvoor het veldwerk in december 2018 is uitgevoerd.

We willen graag de mensen in de hele Europese Unie bedanken die hun tijd hebben aangeboden om deel te nemen aan deze enquête.

Zonder hun actieve deelname zou deze studie niet mogelijk zijn geweest.

Opmerking: In dit verslag worden de EU-landen aangeduid met hun officiële afkortingen, zoals hieronder vermeld:

België	BE	Litouwen	LT
Bulgarije	BG	Luxemburg	LU
Tsjechië	CZ	Hongarije	HU
Denemarken	DK	Malta	MT
Duitsland	DE	Nederland	NL
Estland	EE	Oostenrijk	AT
Ierland	IE	Polen	PL
Griekenland	EL	Portugal	PT
Spanje	ES	Roemenië	RO
Frankrijk	FR	Slovenië	SI
Kroatië	HR	Slowakije	SK
Italië	IT	Finland	FI
Republiek Cyprus	CY *	Zweden	SE
Letland	LV		
Europese Unie –gewogen gemiddelde voor de 27 lidstaten			EU27

* Cyprus als geheel is een van de 27 lidstaten van de Europese Unie. Het acquis communautaire is echter opgeschort in het deel van het land waarover de regering van de Republiek Cyprus geen zeggenschap heeft. Om praktische redenen worden alleen de gesprekken die worden gevoerd in het deel van het land dat onder zeggenschap staat van de regering van de Republiek Cyprus, opgenomen in de categorie “CY” en in het EU-27-gemiddelde.

4 De methodologische benaderingen van de Eurobarometer:
<https://europa.eu/eurobarometer/about/eurobarometer>

Belangrijke bevindingen

Een groeiende meerderheid van de Europeanen erkent antisemitisme als een probleem in hun land

- Op EU-niveau beschouwt 55 % (+5 procentpunt) van de respondenten antisemitisme als een probleem, met de hoogste percentages in Frankrijk (74 %, +2 procentpunt), Italië (73 %, +15 procentpunt) en Zweden (73 %, -8 procentpunt). De laagste niveaus zijn te vinden in Estland (9%, +3 pp), Finland (16%, -1 pp) en Letland (19%, +5 pp).
- Vrouwen, stadsbewoners en hoger opgeleiden zien antisemitisme eerder als een probleem. De erkenning van antisemitisme als een probleem is sinds 2018 in bijna alle sociaaldemografische groepen toegenomen.

Bijna de helft van de Europeanen gelooft dat antisemitisme de afgelopen jaren is toegenomen

- 47% (+11 pp) van de respondenten is van mening dat antisemitisme in hun land de afgelopen vijf jaar is toegenomen, met de hoogste perceptie van toename in Nederland (78%, +23 pp), Zweden (71%, -2 pp) en Denemarken (69%, +19 pp).
- De perceptie van toenemend antisemitisme komt minder vaak voor in Bulgarije (10%, +8 pp), Estland (12%, +5 pp) en Tsjechië (12%, -1 pp). Oudere, hoger opgeleide en stedelijke respondenten hebben meer kans om een toename te melden.

Meer dan een op de drie Europeanen beschouwt alle onderzochte vormen van antisemitisme als een probleem

- 34 % (+10 procentpunt) van de Europeanen beschouwt alle negen onderzochte vormen van antisemitisme als een probleem in hun land. Vijandigheid in openbare ruimten (62%, +11 pp), antisemitische graffiti (61%, +10 pp) en online antisemitisme (61%, +10 pp) zijn de meest geciteerde problemen.
- Frankrijk, Italië en Nederland rapporteren de grootste bezorgdheid in alle vormen, terwijl Estland, Letland en Malta het laagste rapporteren. Stedelijke bewoners en degenen die Joodse vrienden of kennissen hebben, zien deze problemen eerder als problematisch.

Iets meer dan een op de vijf Europeanen heeft een persoonlijke band met de Joodse gemeenschap

- 22% (+3 pp) van de respondenten meldt Joodse vrienden of kennissen te hebben, met de hoogste percentages in Luxemburg (43%, +14 pp), Frankrijk (41%, +5 pp) en Zweden (41%, -4 pp). De laagste percentages zijn te vinden in Polen (4%, -1 pp), Griekenland (7%, -5 pp) en Slovenië (9%, -4 pp).
- Persoonlijke connecties komen vaker voor bij mensen met hoger onderwijs en stadsbewoners.

Een derde van de Europeanen is van mening dat mensen goed geïnformeerd zijn over de Joodse geschiedenis, gebruiken en praktijken.

- 33% (+6 pp) van de respondenten is van mening dat mensen in hun land goed geïnformeerd zijn over de Joodse geschiedenis en cultuur, met het hoogste bewustzijn in Litouwen (53%, +7 pp), Polen (51%, +12 pp) en Hongarije (48%, +10 pp). Het bewustzijn is het laagst in Cyprus (13 %, +6 pp), Spanje (14 %, +4 pp) en Portugal (15 %, +4 pp).
- Jongere en beter opgeleide respondenten hebben meer kans om een groter bewustzijn waar te nemen.

Tussen twee derde en de helft van de Europeanen is op de hoogte van wetten tegen het aanzetten tot antisemitisch geweld of wetten die de ontkenning van de Holocaust strafbaar stellen.

- 66% (+5 pp) is op de hoogte van wetten tegen het aanzetten tot antisemitisch geweld, maar slechts 52% (+10 pp) is op de hoogte van wetten die ontkenning van de Holocaust strafbaar stellen. Het bewustzijn in wetten tegen het aanzetten tot antisemitisch geweld is het grootst in Oostenrijk (87%, +9 pp), Zweden (84%, -2pp) en Frankrijk (79%, +5 pp). Het bewustzijn in wetten die de ontkenning van de Holocaust strafbaar stellen, is het grootst in Oostenrijk (76%, +7 pp), Polen (65%, +8 pp) en Duitsland (64%, +2 pp).

Kennis van deze wetten is hoger onder degenen met een hoger opleidingsniveau, stadsbewoners en degenen die Joodse vrienden of kennissen hebben.

Bijna de helft van de Europeanen gelooft dat de Holocaust voldoende wordt onderwezen op scholen

- 48 % (+5 procentpunt) van de respondenten is van mening dat de Holocaust voldoende wordt onderwezen op scholen, waarbij het hoogste percentage overeenstemming wordt gevonden in Oostenrijk (70%, +4 procentpunt), Zweden (65%, +9 procentpunt) en Nederland (64%, +1 procentpunt).
- Het laagste percentage overeenkomsten is te vinden in Bulgarije (24%, +5 procentpunten), Cyprus (27%, +9 procentpunten) en Spanje (29%, +4 procentpunten). Jongere en beter opgeleide respondenten zijn meer geneigd om te geloven dat de Holocaust voldoende wordt onderwezen.

Bijna zeven op de tien Europeanen geloven dat conflicten in het Midden-Oosten de perceptie van het Joodse volk in hun land beïnvloeden

- 69% (+15 pp) van de respondenten is van mening dat conflicten in het Midden-Oosten de perceptie van Joodse mensen in hun land vormgeven, met de hoogste percentages in Zweden (90%, +5 pp), Nederland (89%, +12 pp), Frankrijk (80%, +29 pp) en België (80%).
- Deze perceptie is sinds 2018 sterk toegenomen en komt vaker voor bij mensen met hoger onderwijs, stadsbewoners en mensen met Joodse vrienden of kennissen.

I. ADVIES OVER ANTISEMITISME EN DE MANIFESTATIES

Speciale Eurobarometer 570 Percepties van

1. Perceptie van antisemitisme

Meer dan de helft van de EU-burgers ziet antisemitisme als een probleem in hun land.

Op EU-niveau beschouwt een meerderheid van de respondenten antisemitisme als een probleem in hun land (55 %, +5 procentpunten sinds december 2018), terwijl iets meer dan vier op de tien het niet als een probleem beschouwen (41 %, -2 procentpunten). Het percentage respondenten dat onzeker is, blijft beperkt tot 4% (-3 pp). Deze resultaten wijzen op een lichte toename in de richting van een grotere erkenning van antisemitisme als een probleem sinds de enquête van 2018.

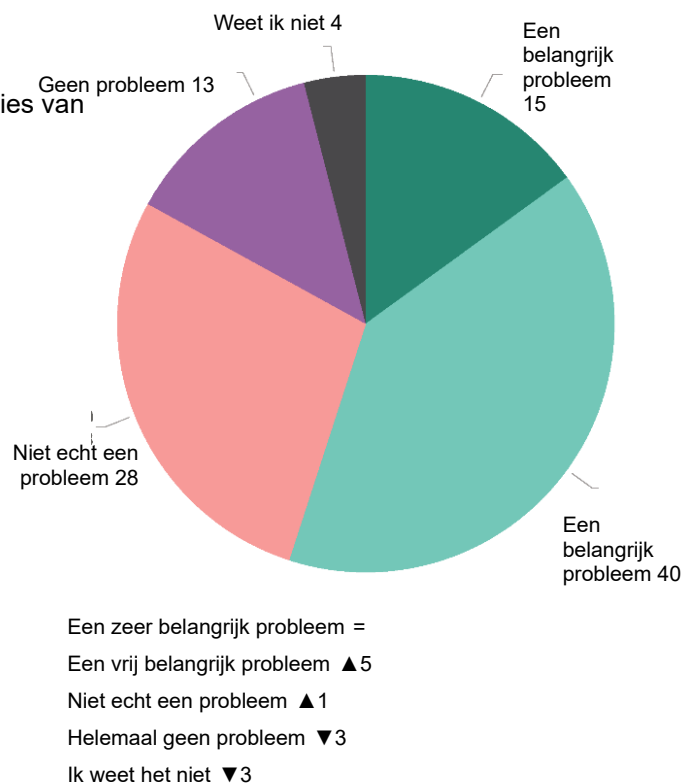
Het hoogste percentage respondenten dat antisemitisme als een probleem beschouwt, wordt waargenomen in Frankrijk (74%, +2 pp), Italië (73%, +15 pp) en Zweden (73%, -8 pp).

In de meeste landen, waaronder deze drie, beschrijven respondenten antisemitisme over het algemeen als een vrij belangrijk probleem, meer dan het te beschrijven als een zeer belangrijk probleem: in Frankrijk beschouwt bijna de helft van de respondenten antisemitisme als een vrij belangrijk probleem (45%, =), terwijl nog eens 29% (+2 pp) het als een zeer belangrijk probleem beschouwt. Italië heeft een vergelijkbaar profiel: 49 % (+7 procentpunt) selecteert vrij belangrijk en 24 % (+8 procentpunt) zeer belangrijk. In Zweden is de dominantie van de vrij belangrijke probleemcategorie nog groter (53%, +9 pp), aangevuld met één op de vijf respondenten die het als een zeer belangrijk probleem aanmerkt (20%, -17 pp).

In de landen met de laagste percentages respondenten die antisemitisme als een probleem beschouwen - Estland (9%, +3 pp), Finland (16%, -1 pp) Letland (19%, +5 pp) - zijn de antwoorden daarentegen gelijkmatiger verdeeld over niet echt een probleem en helemaal geen probleem.

In Estland beschouwt 1% (=) het als een zeer belangrijk probleem en 8% (+3 pp) als een vrij belangrijk probleem. In Finland beschouwt 2% (=) het als een zeer belangrijk probleem en 14% (-1 pp) als een vrij belangrijk probleem. Letland noteert 3% (+2 pp) voor een zeer belangrijk probleem en 16% (+3 pp) voor een vrij belangrijk probleem.

Kortom, in de periode tussen Speciaal EB 484 (december 2018) en Speciaal EB 570 (november 2025) is het aandeel Europeanen dat antisemitisme

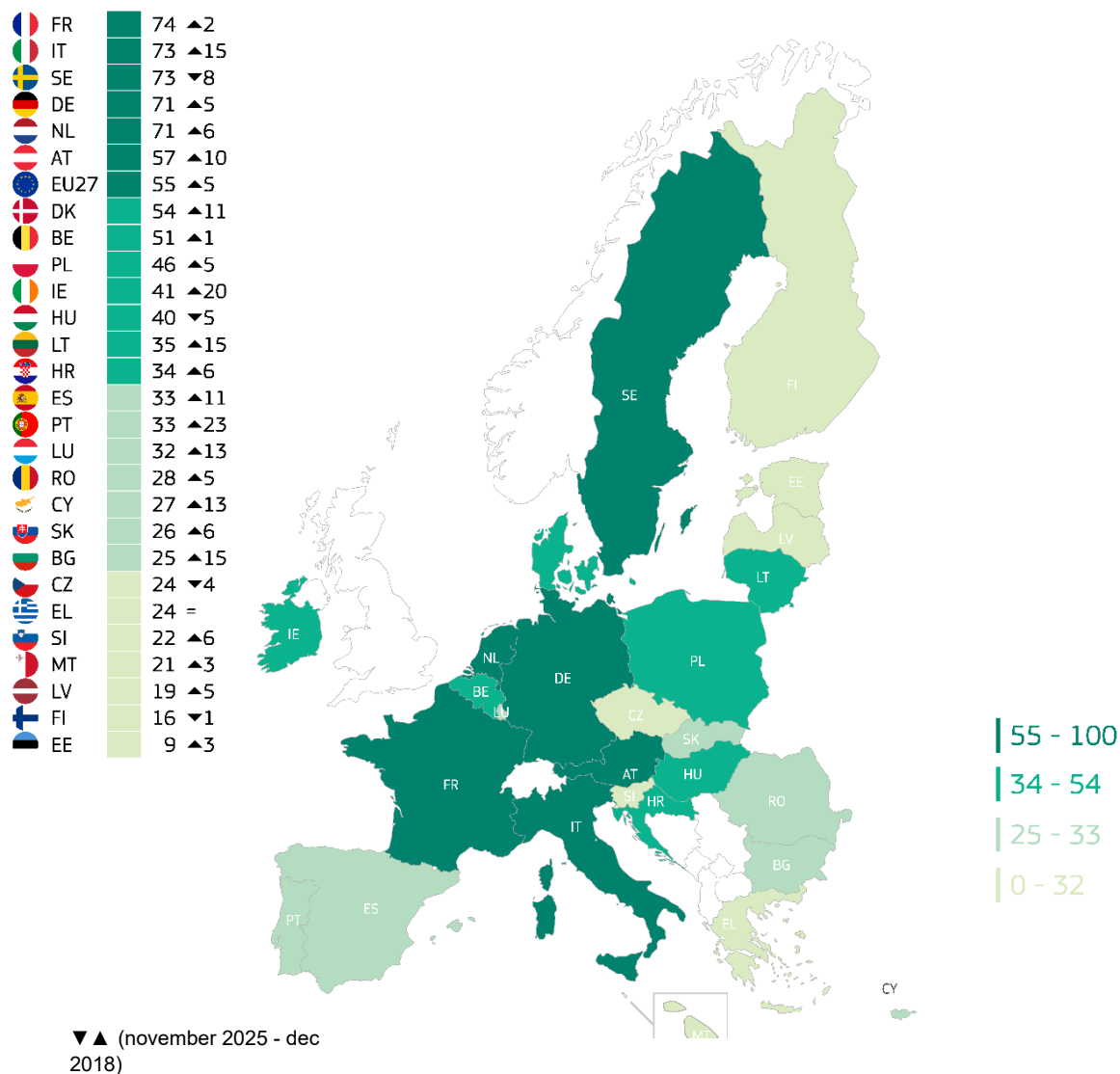

▲ ▼ nov 2025 — dec 2018

als een probleem beschouwt met duidelijke verschillen tussen landen toegenomen.

Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

QD3. Denkt u dat antisemitisme een probleem is of niet in (ons land)?:- Totaal 'een probleem' (%)

Uit de analyse van de sociodemografische gegevens blijkt het volgende:

Vrouwen (57%) hebben iets meer kans dan mannen (53%) om antisemitisme als een probleem te beschouwen.

- In alle leeftijdscategorieën blijft het percentage relatief stabiel, variërend van 54 % onder personen van 15-24 jaar tot 57 % onder personen van 55 jaar en ouder.
- Respondenten die hun opleiding hebben afgerond op 15-jarige leeftijd of jonger (51%) hebben minder kans om antisemitisme als een probleem te zien in vergelijking met degenen die hun opleiding hebben afgerond op 20-jarige leeftijd of ouder (59%).
- Subjectieve verstedelijking speelt ook een rol: 51% van de respondenten die in plattelandsgebieden of dorpen wonen, zien antisemitisme als een probleem, vergeleken met 57% van degenen die in grote steden wonen.
- Het hebben van Joodse vrienden of kennissen wordt geassocieerd met een hogere erkenning van het probleem (67%), in vergelijking met mensen zonder dergelijke connecties (52%).
- Tot slot verhoogt het behoren tot een minderheidsgroep de kans dat antisemitisme als een probleem wordt gezien (61%), in vergelijking met degenen die niet tot een minderheid behoren (55%).

Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

QD3 Denkt u dat antisemitisme een probleem is of niet in (ons land)? (% EU)							
	Een zeer belangrijk probleem	Een vrij belangrijk probleem	Niet echt een probleem	Helemaal geen probleem	Ik weet het niet	Totaal 'Een probleem'	Totaal 'Geen probleem'
EU27	15	40	28	13	4	55	41
Geslacht							
Man	14	39	30	13	4	53	43
Vrouw	17	40	26	12	5	57	38
Leeftijd							
15-24	16	38	29	13	4	54	42
25-39	13	40	30	13	4	53	43
40-54	14	42	28	13	3	56	41
>55	18	39	26	12	5	57	38
Onderwijs (Einde van)							
Opleiden -15	17	34	25	15	9	51	40
Onderwijs 16-19	14	40	29	13	4	54	42
Opleiden 20+	17	42	27	12	2	59	39
Nog steeds aan het studeren	16	39	29	11	5	55	40
Sociaal-professionele categorie							
Zelfstandigen	15	40	30	12	3	55	42
Managers	17	44	28	9	2	61	37
Andere witte halsbanden	13	41	30	13	3	54	43
Handarbeiders	13	38	30	14	5	51	44
Huis personen	14	40	25	14	7	54	39
Werklozen	15	38	25	18	4	53	43
Gepensioneerd	18	38	26	12	6	56	38
Studenten	17	39	28	12	4	56	40
Subjectieve verstedelijking							
Landelijk gebied of dorp	14	37	30	14	5	51	44
Kleine of middelgrote stad	17	40	28	11	4	57	39
Grote stad	15	42	26	14	3	57	40
Politieke schaal links-rechts							
(1-4) Links	17	44	25	11	3	61	36
(5-6) Centrum	14	41	30	12	3	55	42
(7-10) Rechts	16	38	29	14	3	54	43
Religie							
christelijk	15	39	27	14	5	54	41
Joods	37	35	18	10	0	72	28
moslim	19	41	22	12	6	60	34
Sikh	0	50	43	6	1	50	49
boeddhistische	38	31	21	9	1	69	30
hindoe	3	45	27	21	4	48	48
Atheïst	19	42	27	9	3	61	36
Niet-gelovige / agnosticus	15	41	31	10	3	56	41
Vrienden of kennissen die Joods zijn							
Ja	22	45	22	8	3	67	30
Nee	14	38	30	14	4	52	44
Behoren tot een minderheid							
Behoren tot een minderheid	17	44	24	12	3	61	36
Een etnische minderheid	13	44	26	14	3	57	40
Een religieuze minderheid	18	49	20	11	2	67	31
Geen	16	39	28	13	4	55	41

2. Evolutie van antisemitisme

In acht landen is een meerderheid van de respondenten van mening dat antisemitisme de afgelopen vijf jaar is toegenomen.

Op de vraag naar de evolutie van antisemitisme in de afgelopen vijf jaar is 47 % (+11 procentpunten sinds december 2018) van de respondenten van mening dat het in hun land is toegenomen.

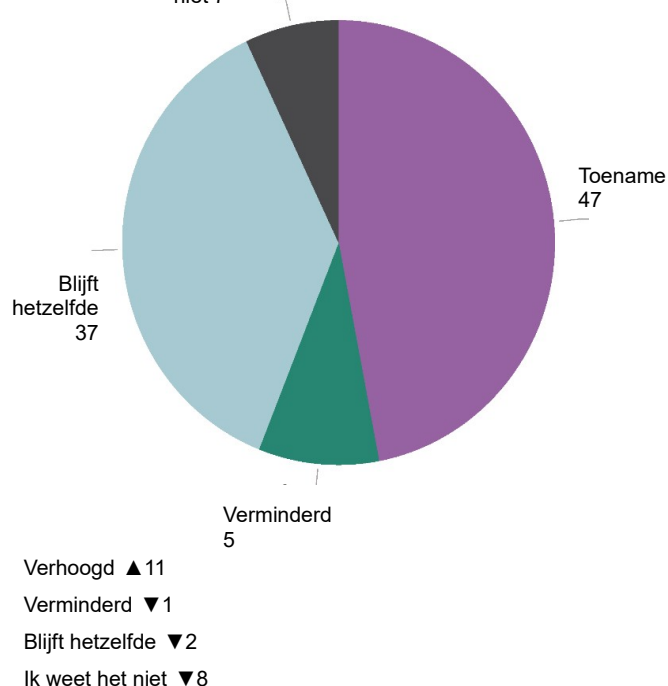
Het hoogste percentage respondenten dat voor "toegenomen" kiest, wordt waargenomen in Nederland (78 %, +23 pp), Zweden (71 %, -2 pp) en Denemarken (69 %, +19 pp). Dit wordt gevolgd door Duitsland (67 %, +6 procentpunt) en Frankrijk (63 %, +12 procentpunt), die ook meer dan zes van de tien respondenten hebben die een stijging melden. Aan de andere kant van het spectrum zijn de laagste percentages te vinden in Bulgarije (10%, +8 pp), Estland (12%, +5 pp) en Tsjechië (12%, -1 pp). In deze landen is slechts een kleine minderheid van de respondenten van mening dat het antisemitisme is toegenomen. Ook in Roemenië (13 %, +7 procentpunt) en Litouwen (14 %, +8 procentpunt) worden lage niveaus waargenomen.

Op EU-niveau is 37 % van de respondenten van mening dat antisemitisme hetzelfde is gebleven (37 %, -2 procentpunten). De hoogste percentages voor "hetzelfde gebleven" zijn te vinden in Tsjechië (63 %, +6 pp), Slovenië (62 %, =), Hongarije (62 %, +18 pp) en Griekenland (60 %, +8 pp), waar ten minste zes van de tien respondenten dit standpunt delen.

Tot slot is op EU-niveau 9 % van de respondenten van mening dat het antisemitisme is afgenomen (9 %, -1 procentpunt), wat stabiel is ten opzichte van 2018. De hoogste percentages voor "verlaagd" zijn te vinden in Malta (26 %, +20 pp), Roemenië (26 %, -3 pp) en Polen (23 %, +5 pp).

Het percentage respondenten dat antwoordt dat zij het "niet weten" is aanzienlijk gedaald, van 15 % naar 7 %.

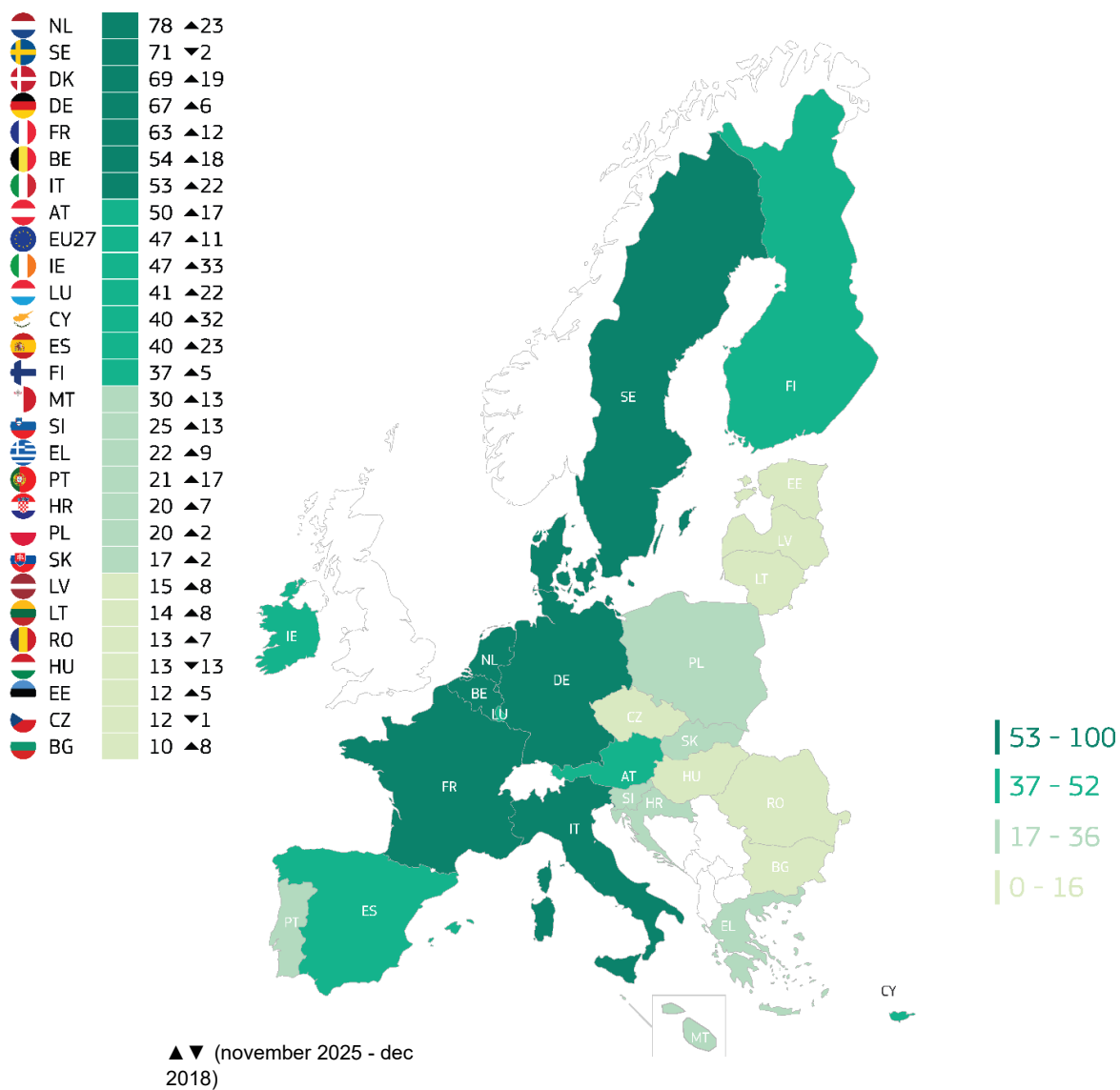
QD4. Denkt u dat het antisemitisme de afgelopen vijf jaar is toegenomen, gelijk gebleven of afgenomen in (ons land)? (EU27) (%)

▲ ▼ (november 2025 - dec 2018)

Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

QD4. Denkt u dat het antisemitisme de afgelopen vijf jaar is toegenomen, gelijk is gebleven of is afgenomen in (ons land)?— Toename (%)

Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

Uit de analyse van de sociodemografische gegevens blijkt het volgende:

- Respondenten van 15-24 jaar (41%) hebben minder snel het gevoel dat antisemitisme de afgelopen vijf jaar is toegenomen dan respondenten van 55 jaar en ouder (52%).
- Respondenten die hun opleiding hebben afgerond op de leeftijd van 15 jaar of jonger (44%) hebben minder kans op een toename van antisemitisme in vergelijking met degenen die hun opleiding hebben afgerond op de leeftijd van 20 jaar of ouder (55%).
- Subjectieve verstedelijking speelt ook een gematigde rol: 43 % van de respondenten die in plattelandsgebieden of dorpen wonen, ziet een toename van antisemitisme, tegenover 49 % van degenen die in grote steden wonen.
- Het hebben van Joodse vrienden of kennissen wordt geassocieerd met een hogere erkenning van deze toename (59%), in

QD4 Denkt u dat antisemitisme de afgelopen vijf jaar is toegenomen, gelijk gebleven of afgenomen in (ons land)? (% - EU)				
	Verhoogd	Verminderd	Blijft hetzelfde	Ik weet het niet
EU27	47	9	37	7
Geslacht				
Man	48	8	38	6
Vrouw	47	9	37	7
Leeftijd				
15-24	41	12	39	8
25-39	44	11	39	6
40-54	46	9	39	6
>55	52	7	34	7
Onderwijs (Einde van)				
Opleiden -15	44	8	36	12
Onderwijs 16-19	43	10	40	7
Opleiden 20+	55	8	33	4
Nog steeds aan het studeren	43	9	40	8
Sociaal-professionele categorie				
Zelfstandigen	49	8	38	5
Managers	55	8	33	4
Andere witte halsbanden	43	11	41	5
Handarbeiders	41	10	42	7
Huis personen	43	10	37	10
Werklozen	46	8	37	9
Gepensioneerd	52	6	34	8
Studenten	46	10	37	7
Subjectieve verstedelijking				
Landelijk gebied of dorp	43	8	41	8
Kleine of middelgrote stad	49	9	36	6
Grote stad	49	9	36	6
Politieke schaal links-rechts				
(1-4) Links	54	7	34	5
(5-6) Centrum	47	8	40	5
(7-10) Rechts	46	12	37	5
Religie				
christelijk	44	10	39	7
Joods	57	16	27	0
moslim	45	12	33	10
Sikh	39	48	13	0
boeddhistische	59	5	30	6
hindoe	34	35	25	6
Atheïst	57	7	32	4
Niet-gelovige / agnosticus	53	6	36	5
Vrienden of kennissen die Joods zijn				
Ja	59	7	29	5
Nee	44	9	40	7
Behoren tot een minderheid				
Behoren tot een minderheid	47	16	32	5
Een etnische minderheid	38	18	34	10
Een religieuze minderheid	45	16	35	4
Geen	47	8	38	7

Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

vergelijking met mensen zonder dergelijke relaties (44%).

3. Manifestaties van antisemitisme: beoordeling van de standpunten en zorgen van de burgers

Meer dan een derde van de EU-burgers beschouwt alle negen manifestaties als een probleem in hun land, wat neerkomt op tien procentpunten meer dan in 2018.

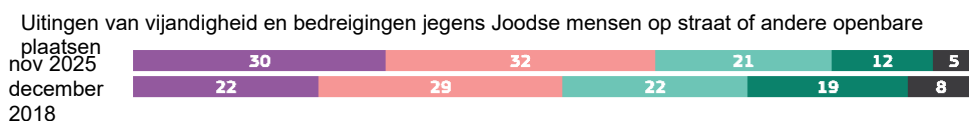
De respondenten werd vervolgens gevraagd in hoeverre zij een reeks situaties in verband met antisemitisme als een probleem in hun land beschouwen.

Op EU-niveau beschouwt de meerderheid van de Europeanen alle uitingen als een probleem in hun land. 62 % (+11 procentpunten) zegt dat “uitingen van vijandigheid en bedreigingen jegens Joodse mensen op straat of op andere openbare plaatsen” een probleem zijn. 61 % ziet “antisemitische graffiti of vandalisme van Joodse gebouwen of instellingen” en “antisemitisme op internet, met inbegrip van online sociale netwerken” (+10 pp voor beide) als een probleem in hun land. Dit wordt gevolgd door “fysieke aanvallen op het Joodse volk” met 60 % (+10 procentpunten) en “mensen die de genocide op het Joodse volk, de Holocaust, ontkennen” (60 %, +7 procentpunten), beide genoemd door zes van de tien respondenten. De “ontheiliging van Joodse begraafplaatsen” volgt direct daarna op 59 % (+9 pp). Iets meer dan de helft (54%, +11 pp) beschouwt “antisemitisme in het politieke leven” ook als een probleem, en 53% (+12 pp) zegt dit over zowel “antisemitisme in de media” als “antisemitisme op scholen en universiteiten” (+10 pp).

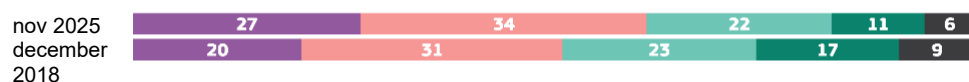
Deze bevindingen wijzen op een wijdverbreide erkenning dat verschillende vormen van antisemitisme in de hele Europese Unie een belangrijke en toenemende zorg blijven, met aanwijzingen dat de situatie sinds december 2018 in al haar verschijningsvormen is verslechterd.

Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

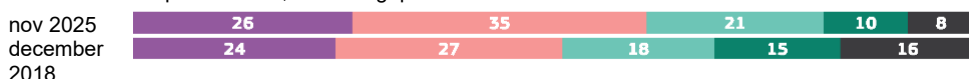
QD5. Meer bepaald, denkt u dat elk van de volgende situaties een probleem is of niet in (ons land)?
(EU27) (%)

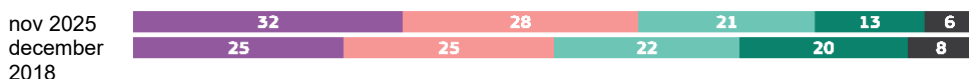
Antisemitische graffiti of vandalisme van Joodse gebouwen of instellingen

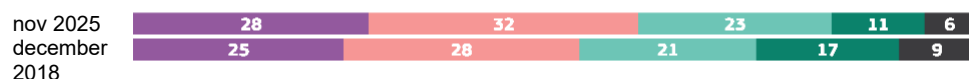
Antisemitisme op de internet, met inbegrip van online sociale netwerken

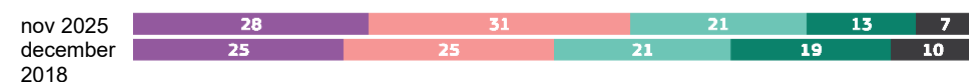
Fysieke aanvallen op het Joodse volk

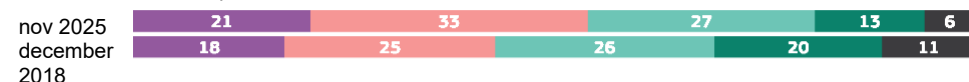
Mensen ontkennen de genocide van het Joodse volk, de Holocaust

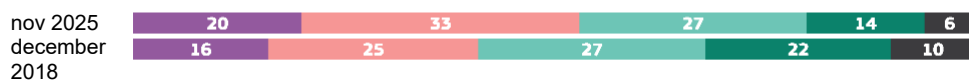
Ontheiliging van Joodse begraafplaatsen

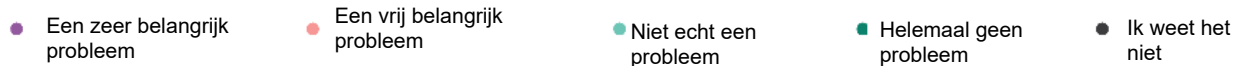
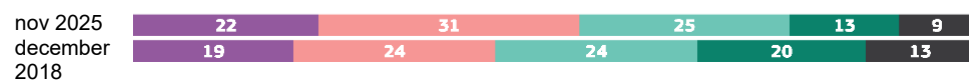
Antisemitisme in het politieke leven

Antisemitisme in de media

Antisemitisme op scholen en universiteiten

Als we kijken naar het nationale niveau, zien we dat in tien landen uitingen van vijandigheid en bedreigingen jegens Joodse mensen op straat of andere openbare plaatsen door meer dan de helft van de respondenten als een probleem worden gezien. Dit is met name het geval in Frankrijk (88 %, +8 procentpunt), Italië (81 %, +20 procentpunt) en Nederland (78 % (+17 procentpunt)). De landen waar de respondenten dit het minst als een probleem beschouwden, zijn Estland (10%, +3 pp), Letland (17%, +6 pp) en Malta (20, +12 pp).

De perceptie dat antisemitische graffiti of vandalisme van Joodse gebouwen of instellingen een probleem is, is merkbaar toegenomen in Europese landen, waarbij meer dan de helft van de respondenten in tien landen het als een probleem beschouwt. Dit is met name opnieuw het geval in Frankrijk (88%, +8 procentpunten), Italië (81%, +21 procentpunten) en Nederland (78%, +13 procentpunten). Landen waar de respondenten het minst als een probleem beschouwden, zijn Estland (10%, +2 pp), Malta (18, +14 pp) en Letland (20%, +7 pp).

Antisemitisme op het internet, inclusief sociale netwerken, is in de meeste landen aanzienlijk toegenomen. Italië (79+20 pp), Nederland (78%, +12 pp) en Frankrijk (77%, +3 pp) rapporteerden de hoogste percentages respondenten die dit als een probleem beschouwden. De laagste niveaus worden waargenomen in Estland (15%, +3 pp), Letland (24%, +5 pp) en Griekenland (28%, -4 pp).

Lichamelijke aanvallen op Joodse mensen worden door ten minste de helft van de respondenten in acht landen met Frankrijk (90%, +7 pp), Italië (81%, +21 pp) en Duitsland (74%, +10) met de hoogste percentages als probleem gezien. Estland (7%, +2 procentpunten), Letland (15%, +5 procentpunten) en Malta (17%, +12 procentpunten) hebben opnieuw de laagste percentages.

De ontkenning van de genocide op het Joodse volk, de Holocaust, wordt gezien als een probleem voor minstens de helft van de respondenten in negen landen. De landen met de hoogste percentages zijn opnieuw Frankrijk (82%, +4 pp), Italië (80%, +19 pp) en Nederland (74%, +18 pp). De landen met de laagste percentages zijn Estland (17%, +8 pp), Letland (21%, +3 pp) en Finland (24%, +5 pp).

De perceptie dat de ontheiliging van Joodse begraafplaatsen een probleem is, is in de meeste landen toegenomen, waarbij Frankrijk (88%, +4 pp), Italië (80%, +21 pp) en Duitsland (70%, +7 pp) het hoogste niveau van zorg melden. Omgekeerd blijft deze perceptie het laagst in Estland (10%, +1 pp), Malta (17%, +12 pp) en Finland (19%, +6 pp).

Antisemitisme in het politieke leven wordt door ten minste de helft van de respondenten in acht landen

als een probleem gezien, waarbij Italië (77%, +27 pp), Frankrijk (70%, +11 pp) en Duitsland (60%, +10) de hoogste percentages hebben. Estland (12%, +6 pp), Finland (18%, +6 pp) en Malta (19%, +13 pp) noteren opnieuw de laagste percentages.

Antisemitisme in de media wordt door minstens de helft van de respondenten in zes landen als een probleem gezien. Landen met de hoogste percentages zijn Italië (77%, +24 pp), Frankrijk (71%, +8 pp) beide aanzienlijk hoog, gevolgd door Nederland met 59% (+19 pp). Omgekeerd blijft deze perceptie het laagst in Estland (13%, +6 pp), Letland (18%, +8 pp) en Finland (21%, +7 pp).

Ten slotte is de perceptie van antisemitisme op school en universiteiten in de meeste landen ook toegenomen, met opnieuw Italië (77%, +19 pp), Frankrijk (73%, =) en Nederland (60%, +23 pp) met de hoogste percentages. De laagste niveaus worden opnieuw waargenomen in Estland (10%, +3 pp), Finland (12%, +3 pp) en Letland (14%, +3 pp).

Bij de analyse van de sociaaldemografische resultaten worden in alle situaties weinig verschillen waargenomen tussen mannen en vrouwen.

Wat leeftijdscategorieën betreft, zijn er merkbare verschillen tussen respondenten van 15-24 jaar (64%) en 55 jaar of ouder (59%) bij het bekijken van antisemitisme op internet, met inbegrip van online sociale netwerken als een probleem dat waarschijnlijk te wijten is aan een generatiekloof in blootstelling.

Voor alle situaties van antisemitisme speelt onderwijs een belangrijke rol in de perceptie dat ze een probleem zijn. Dit geldt met name voor de situatie van mensen die de genocide op het Joodse volk ontkennen, de Holocaust met verschillen variërend van 54% voor degenen die hun opleiding op 15-jarige leeftijd of jonger hebben afgerond, vergeleken met 63% voor degenen die op 20-jarige leeftijd of ouder zijn geëindigd.

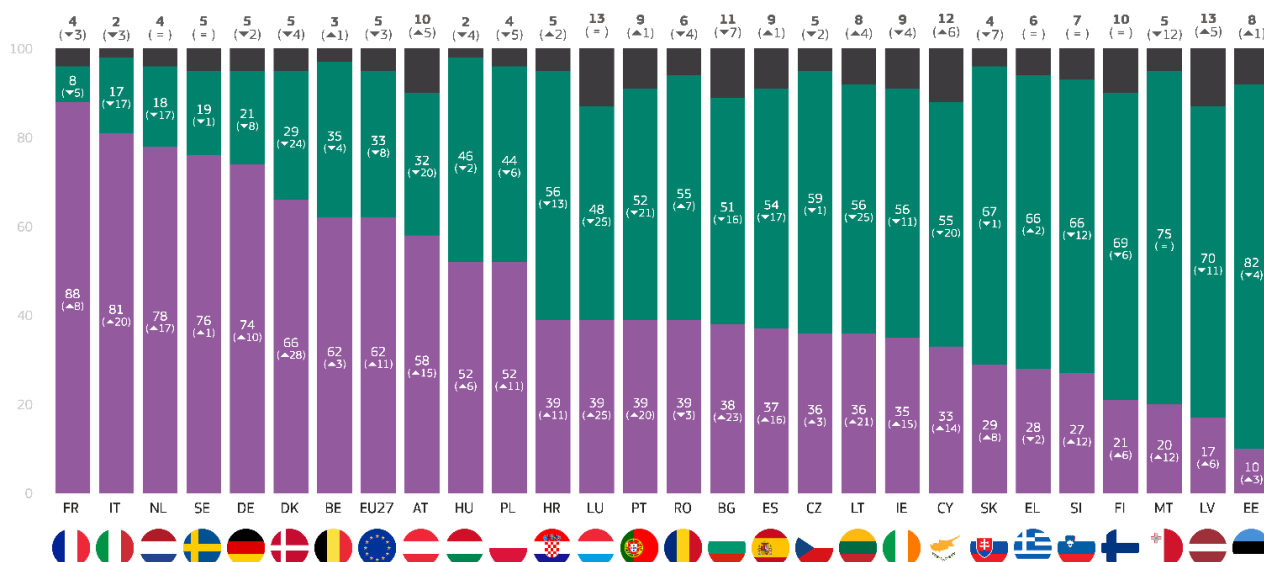
Voor alle situaties vormt subjectieve verstedelijking de perceptie dat deze situaties een probleem zijn. In alle negen gevallen hebben respondenten die in grote steden wonen meer kans om ze als een probleem te zien, in vergelijking met degenen die in een landelijk gebied of dorp wonen. Dit geldt met name voor mensen die de genocide op het Joodse volk ontkennen, de Holocaust varieert van 54% voor mensen die in een landelijk gebied of dorp wonen, in vergelijking met respondenten die in grote steden wonen (62%). Dezelfde kloof wordt gezien voor antisemitisme op internet, met inbegrip van online sociale netwerken variërend van 55 % tot 63 % voor dezelfde categorieën.

Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

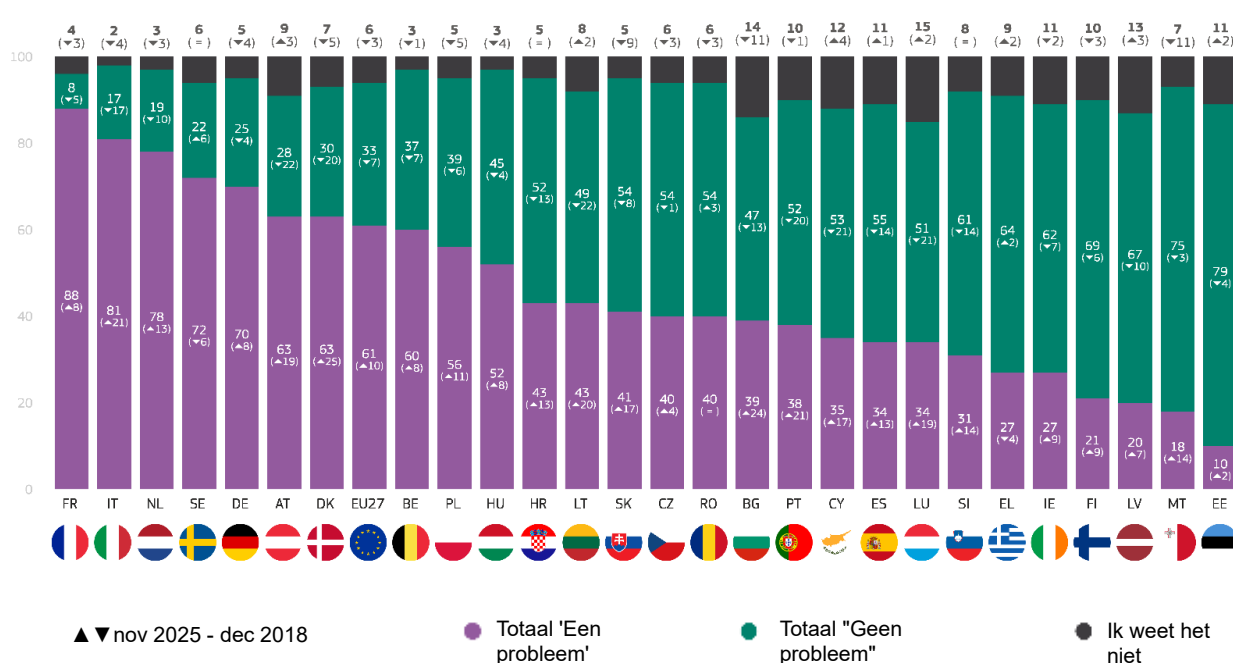
Het hebben van Joodse vrienden of familieleden is consequent gekoppeld aan het zien van deze situaties als problematischer. Dit verband is bijzonder sterk met betrekking tot de ontheiliging van Joodse begraafplaatsen, waarbij 72% van de respondenten met dergelijke relaties het als een probleem ziet, vergeleken met 55% onder degenen zonder deze relaties.

Ten slotte zien respondenten die tot een minderheid behoren deze verschijnselen ook eerder als problematisch in hun land. Dit geldt met name voor antisemitische graffiti of vandalisme van Joodse gebouwen of instellingen, waarbij de tarieven variëren van 70 % voor degenen die tot een minderheid behoren tegen 60 % voor degenen die dat niet doen.

QD5.3. Denkt u dat elk van de volgende situaties al dan niet een probleem is in (ONS LAND)?— Uitingen van vijandigheid en bedreigingen jegens Joodse mensen op straat of op andere openbare plaatsen (%)

QD5.1. Meer dan de helft van de respondenten denkt dat elk van de volgende situaties een probleem is of niet in (ONS LAND)?- Antisemitische graffiti of vandalisme van Joodse gebouwen of instellingen (%)

▲ ▼ nov 2025 - dec 2018

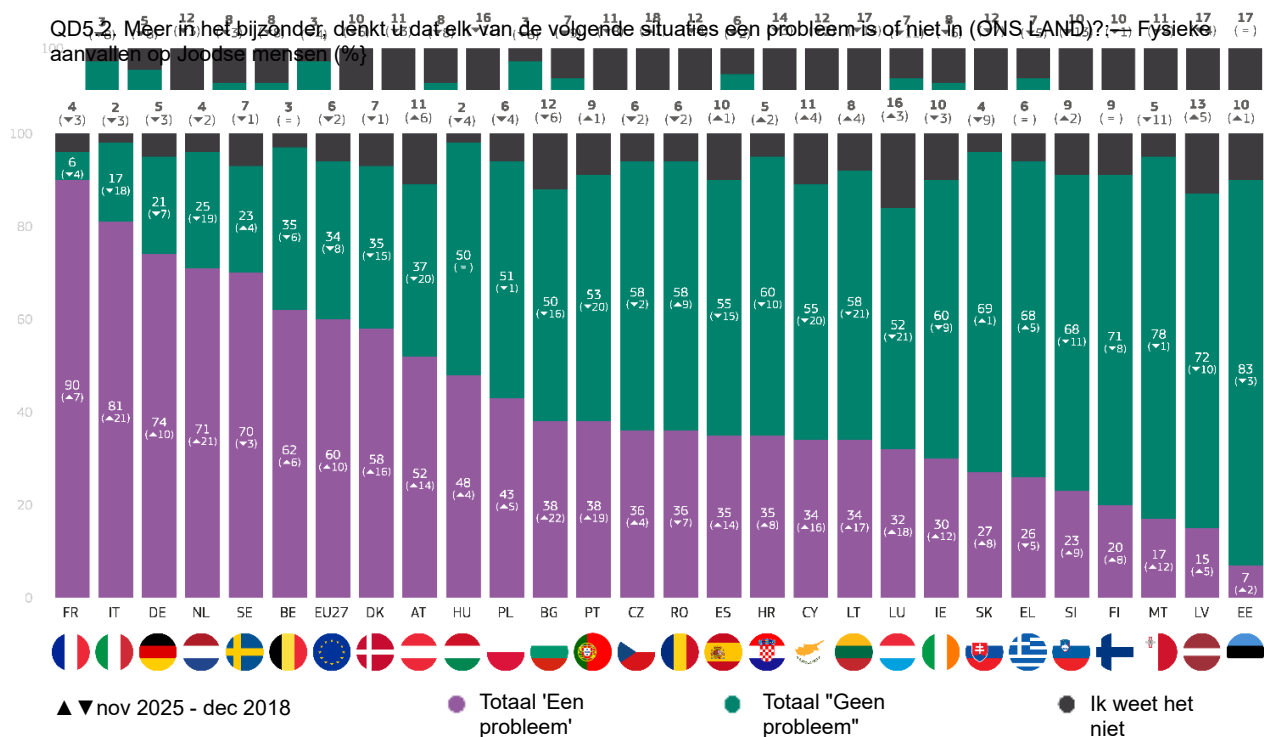
■ Totaal 'Een probleem'

■ Totaal "Geen probleem"

■ Ik weet het niet

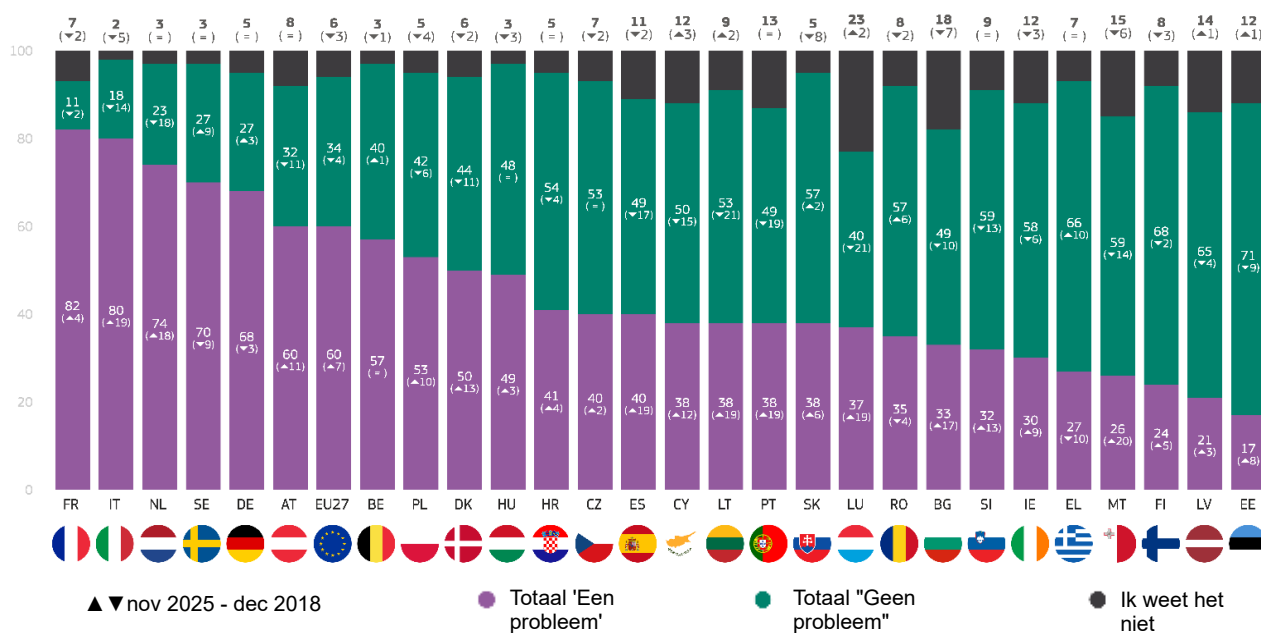
Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

VD5.6. Meer in het bijzonder, denkt u dat elk van de volgende situaties een probleem is of niet in (ons land)? - Antisemitisme op de internet, met inbegrip van online sociale netwerken (%)

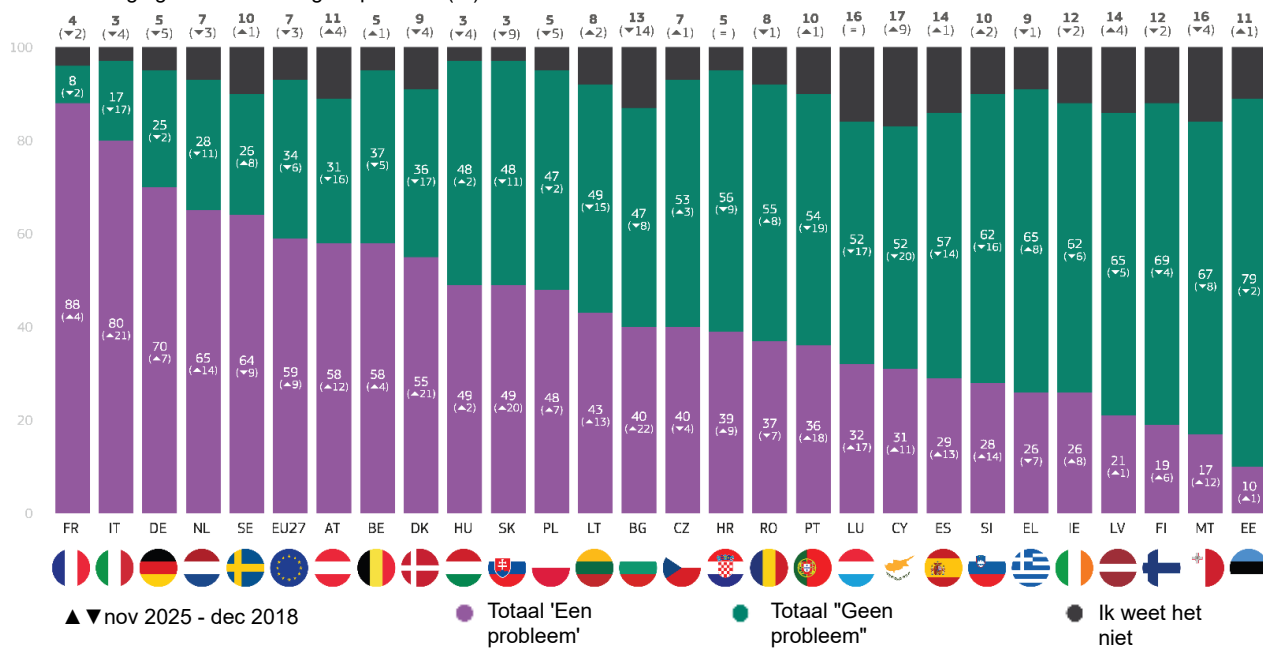

Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

QD5.8. Meer bepaald, denkt u dat elk van de volgende situaties een probleem is of niet in (ONS LAND)?:- Mensen die de genocide van het Joodse volk ontkennen, de Holocaust (%)

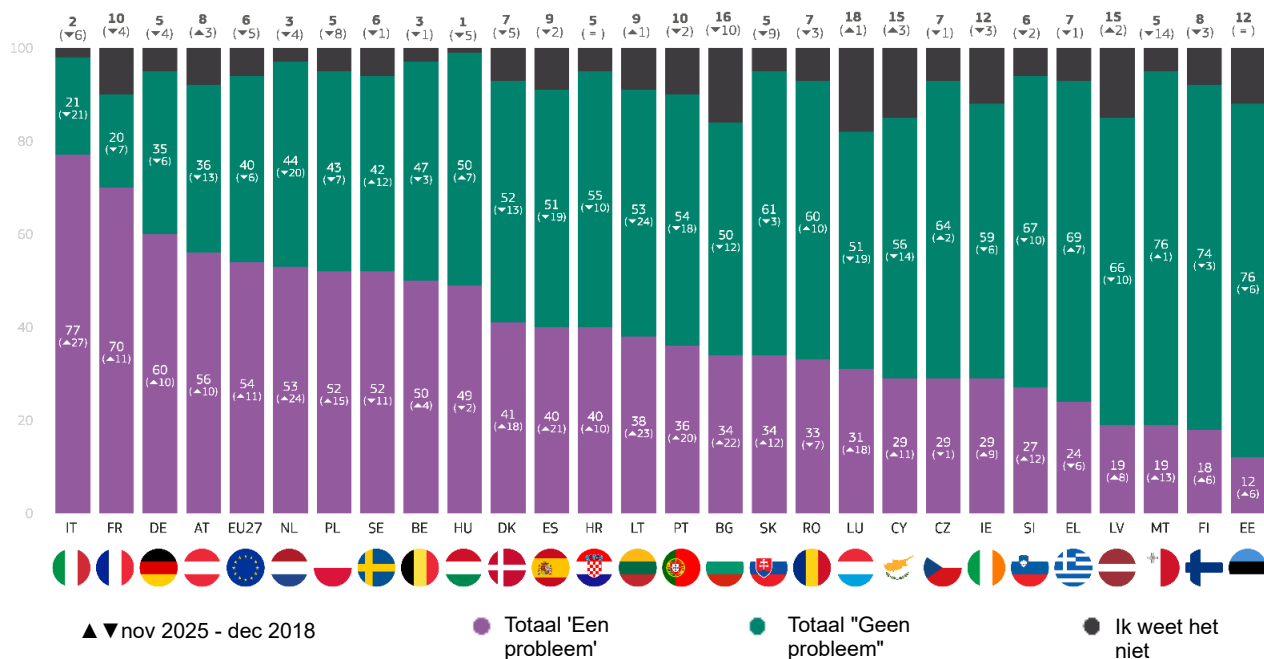

QD5.9. Meer in het bijzonder, denkt u dat elk van de volgende situaties een probleem is of niet in (ONS LAND)?:- Ontheiliging van Joodse begraafplaatsen (%)

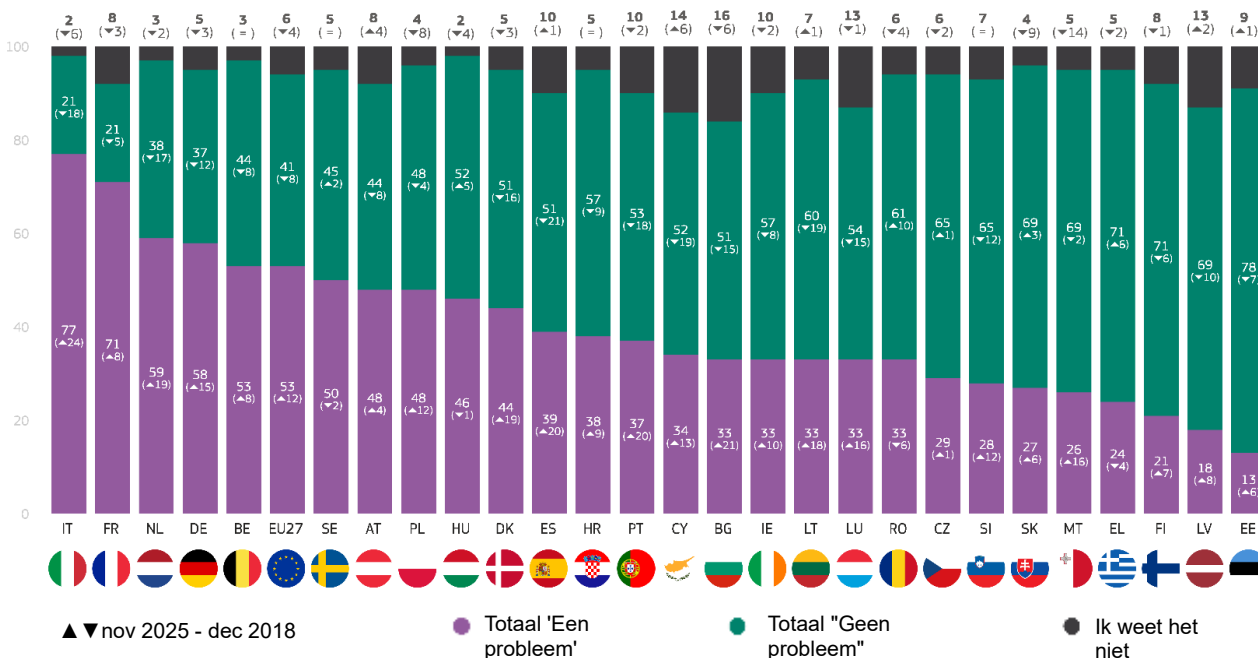

Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

QD5.5. Denkt u dat elk van de volgende situaties al dan niet een probleem is in (ons land)?— Antisemitisme in het politieke leven (%)

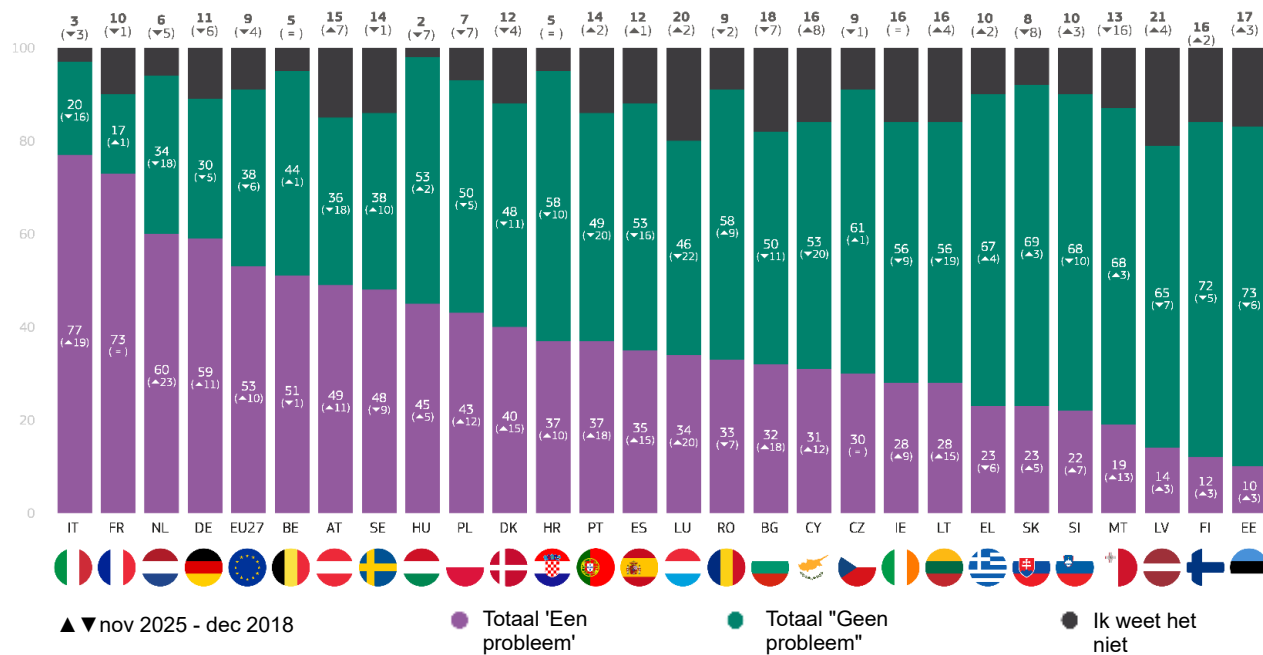

QD5.4. Meer bepaald, denkt u dat elk van de volgende situaties een probleem is of niet in (ONS LAND)?- Antisemitisme in de media (%)

Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

QD5.7. Meer bepaald, denkt u dat elk van de volgende situaties een probleem is of niet in (ONS LAND)?:- Antisemitisme op scholen en universiteiten (%)

Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

Meer dan een derde van de Europeanen (34 %) is van mening dat alle beschreven situaties problematisch zijn in hun land, wat tien procentpunten hoger is dan in 2018.

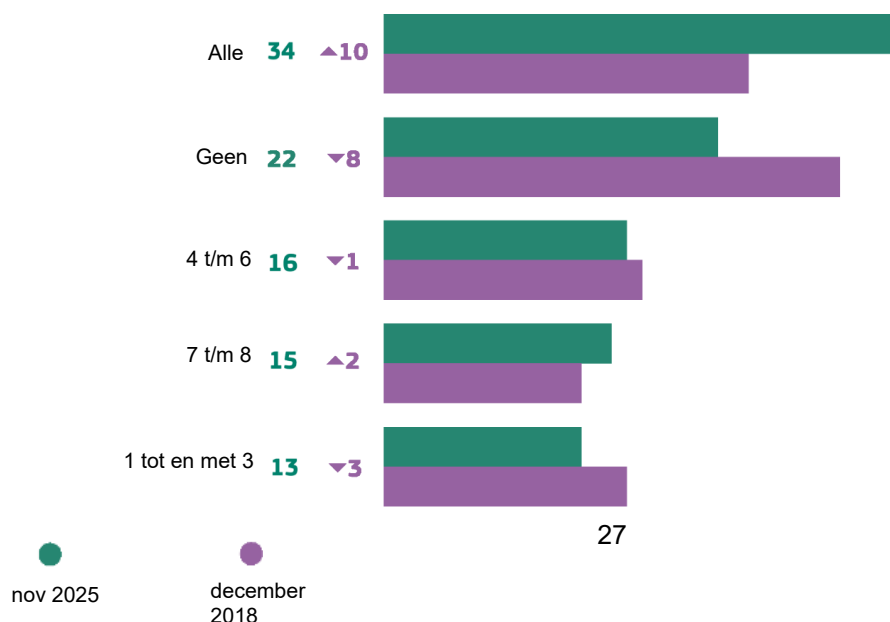
Omgekeerd is slechts 22% (-8 pp) van mening dat geen van de situaties een probleem is in hun land.

Voor 16% (-1 pp) van de respondenten zijn vier tot zes van de beschreven situaties problematisch in hun land.

Nauw gevolgd door 15% (+2 pp) van de respondenten, die van mening zijn dat zeven tot acht beschreven situaties een probleem vormen in hun land.

Tot slot is slechts 13% (-3 pp) van mening dat één tot drie antisemitische situaties problematisch zijn in hun land.

QD5T. Meer bepaald, denkt u dat elk van de volgende situaties een probleem is of niet in (ons land)?
Som van situaties die als een probleem worden beschouwd (%)

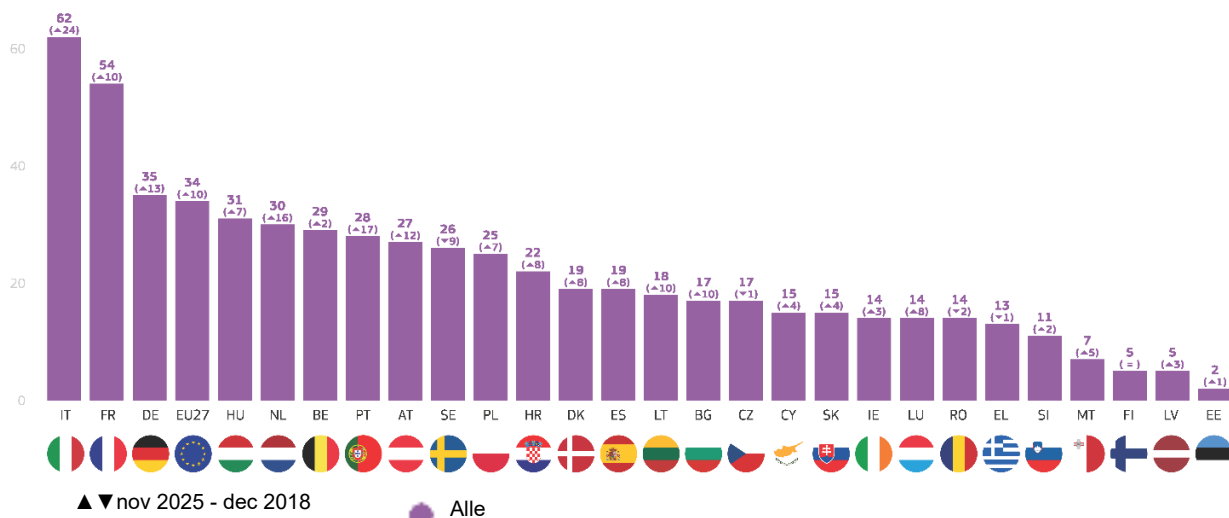
Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

Op nationaal niveau zijn de percentages in Italië (62%, +24 pp) en Frankrijk (54%, +10 pp) aanzienlijk hoger dan in andere Europese landen, waarbij meer dan de helft van de respondenten van mening is dat alle beschreven situaties problematisch zijn. Dit wordt gevolgd door Duitsland (35%, +13 pp), Hongarije (31%, +7 pp) en Nederland (30%, +16 pp).

Estland (2%, +1pp), Letland (5%, +3pp) en Finland (5%, =) laten daarentegen het laagste percentage respondenten zien dat van mening is dat alle antisemitische situaties in hun land problematisch zijn.

80

QD5T. Meer bepaald, denkt u dat elk van de volgende situaties een probleem is dat niet in [ons land] voorkomt? Som van situaties die als een probleem worden beschouwd 11%]

Uit de analyse van de sociodemografische gegevens blijkt het volgende:

- Respondenten die in een landelijk gebied of dorp wonen, zijn minder geneigd te geloven dat alle antisemitische situaties problematisch zijn (29%, +9 pp) in vergelijking met degenen die in grote steden (35%, +8 pp) of kleine of middelgrote steden (38%, +12 pp) wonen.
- Respondenten die Joodse vrienden en kennissen hebben, geloven eerder (43%, +11 pp) dat alle beschreven antisemitische situaties problematisch zijn in vergelijking met degenen die dat niet doen (32%, +10 pp).

Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

QD5T Meer bepaald, denkt u dat elk van de volgende situaties een probleem is of niet in (ons land)? (% Totaal "Een probleem" - EU)									
	Antisemitische graffiti of vandalisme van Joodse gebouwen of instellingen	Fysieke aanvallen op het Joodse volk	Uitingen van vijandigheid en bedreigingen jegens Joodse mensen op straat of andere openbare plaatsen	Antisemitisme in de media	Antisemitisme in het politieke leven	Antisemitisme op internet, met inbegrip van online sociale netwerken	Antisemitisme op scholen en universiteiten	Mensen ontkennen de genocide van het Joodse volk, de Holocaust	Ontheiliging van Joodse begraafplaatsen
EU27	61	60	62	53	54	61	53	60	59
Geslacht									
Man	61	60	62	52	52	60	51	59	59
Vrouw	62	61	62	55	55	61	53	60	60
Leeftijd									
15-24	62	61	63	55	54	64	52	60	59
25-39	61	60	61	52	53	62	51	60	57
40-54	61	60	63	53	54	61	54	60	59
>55	61	61	63	53	54	59	52	60	61
Onderwijs (Einde van)									
Opleiden -15	58	58	58	52	52	53	51	54	55
Onderwijs 16-19	60	59	61	52	53	59	52	58	59
Opleiden 20+	64	62	65	54	55	65	53	63	61
Nog steeds aan het studeren	64	64	67	58	57	68	53	63	62
Sociaal-professionele categorie									
Zelfstandigen	59	58	60	49	51	59	51	59	58
Managers	63	63	66	54	56	67	56	64	61
Andere witte halsbanden	60	58	61	53	52	62	50	58	57
Handarbeiders	60	58	61	52	52	59	53	57	57
Huis personen	62	61	63	54	56	59	56	56	57
Werklozen	62	61	60	51	51	57	48	58	57
Gepensioneerd	62	61	62	53	54	57	52	61	61
Studenten	64	65	68	60	58	69	53	65	64
Subjectieve verstedelijking									
Landelijk gebied of dorp	56	55	57	49	50	55	47	54	54
Kleine of middelgrote stad	66	64	66	56	56	63	56	63	63
Grote stad	62	61	63	54	54	63	54	62	60
Politieke schaal links-rechts									
(1-4) Links	65	64	66	57	57	66	53	66	63
(5-6) Centrum	61	60	63	54	55	62	53	59	59
(7-10) Rechts	61	58	60	52	53	59	54	58	58
Religie									
christelijk	60	58	61	53	54	60	53	58	58
Joods	82	72	83	70	69	73	77	81	79
moslim	74	70	73	60	59	65	55	66	70
Sikh	85	60	75	18	18	68	50	57	63
boeddhistische	78	84	89	78	73	78	73	86	87
hindoe	85	56	65	46	43	38	34	67	39
Atheïst	67	69	70	57	58	69	55	68	65
Niet-gelovige / agnosticus	61	60	62	49	50	61	51	59	59
Vrienden of kennissen die Joods zijn									
Ja	73	73	74	63	63	72	63	72	72
Nee	58	57	59	51	51	58	50	57	55
Behoren tot een minderheid									
Behoren tot een minderheid	70	64	69	58	60	67	57	66	65
Een etnische minderheid	63	58	63	54	52	64	52	58	58
Een religieuze minderheid	72	66	72	66	65	70	63	70	68
Geen	60	60	62	53	54	60	53	60	59

II. KENNIS VAN EN ONDERWIJS OVER JEWISH GEMEENSCHAPPEN EN ANTISEMITISME

1. Persoonlijke band met Joodse gemeenschappen

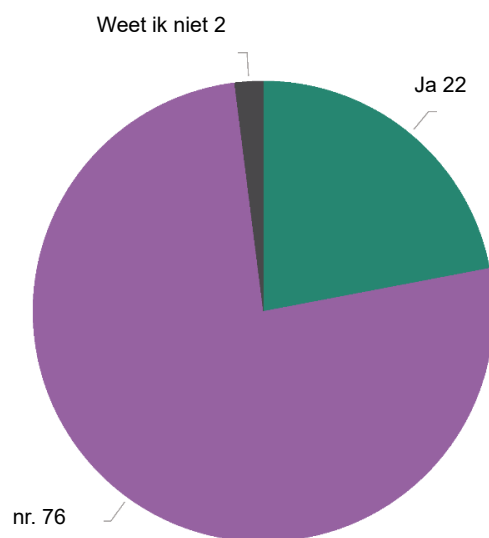
Iets meer dan een op de vijf EU-burgers heeft een persoonlijke band met de Joodse gemeenschap.

De respondenten werd gevraagd of ze vrienden of kennissen hebben die Joods zijn. Deze indicator geeft inzicht in de omvang van persoonlijke banden met Joodse personen in de Europese Unie

Op EU-niveau geeft 22 % van de respondenten (+3 procentpunt) aan vrienden of kennissen te hebben die Joods zijn, terwijl 76 % (-1 procentpunt) dat niet doet.

De hoogste percentages worden waargenomen in Luxemburg (43%, +14 pp), Frankrijk (41%, +5 pp) en Zweden (41%, -4 pp). Dit wordt gevolgd door België (33%, +12 pp), Nederland (33%, +2 pp) en Estland (32%, +10 pp) die ook relatief hoge niveaus noteren. Aan de andere kant rapporteren Polen (4%, -1 pp), Griekenland (7%, -5 pp) en Slovenië (9%, -4 pp) de laagste aandelen. Roemenië (11%, +5 pp) en Litouwen (11%, -1 pp) vertonen ook lage percentages mensen die iemand kennen die Joods is.

QD 1.1. Heeft u vrienden of kennissen die...?:- Joods (EU27) (%)

Ja ▲3

Nee ▼1

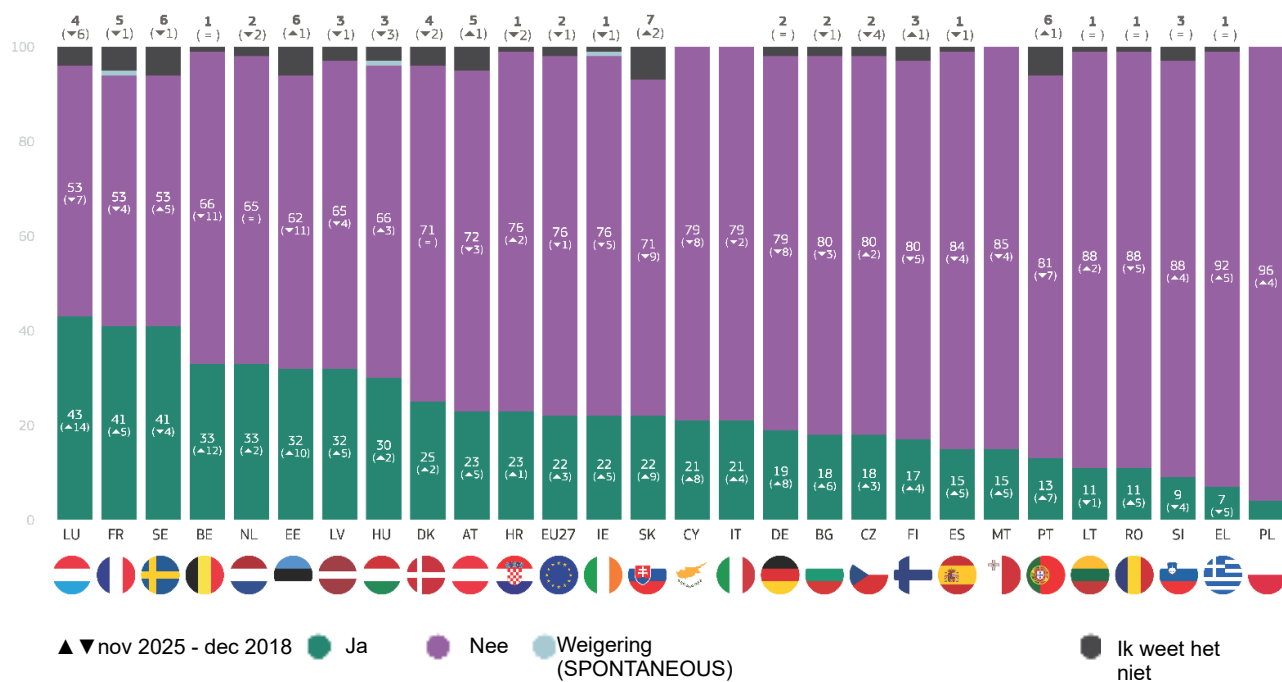
Weigering (SPONTANEOUS) ▼1

Ik weet het niet ▼1

▲ ▼ (november 2025 - dec 2018)

Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

QD1.1. Heb je vrienden of kennissen die...?:- Joods (%)

Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

Uit de analyse van de sociodemografische gegevens blijkt het volgende:

- Slechts 11 % van de respondenten die hun opleiding op de leeftijd van 15 jaar of eerder hebben afgerond, meldde dergelijke connecties, tegenover 30 % van degenen die
- hun opleiding op de leeftijd van 20 jaar of ouder hebben afgerond.

• Respondenten die in plattelandsgebieden of dorpen wonen, melden dergelijke verbindingen minder vaak (16 %) dan respondenten die in grote steden wonen (29 %).

QD1.1 Heeft u vrienden of kennissen die...? Joods (% — EU)				
	"Ja"	"Nee"	Weigering (SPONTANEOUS)	Weet ik niet
EU27	22	76	0	2
Geslacht				
Man	23	75	0	2
Vrouw	21	77	0	2
Leeftijd				
15-24	22	76	0	2
25-39	24	74	0	2
40-54	23	74	0	3
>55	21	77	0	2
Onderwijs (Einde van)				
Opleiden <15	11	87	0	2
Onderwijs 16-19	19	79	0	2
Opleiden 20+	30	68	0	2
Nog steeds aan het studeren	27	70	0	3
Sociaal-professionele categorie				
Zelfstandigen	31	67	0	2
Managers	31	66	0	3
Andere witte halsbanden	22	76	0	2
Handarbeiders	17	81	0	2
Huis personen	16	82	0	2
Werklozen	25	72	0	3
Gepensioneerd	20	78	0	2
Studenten	24	74	0	2
Subjectieve verstedelijking				
Landelijk gebied of dorp	16	81	0	3
Kleine of middelgrote stad	22	75	0	3
Grote stad	29	69	0	2
Politieke schaal links-rechts				
(1-4) Links	26	71	0	3
(5-6) Centrum	21	77	0	2
(7-10) Rechts	21	77	0	2
Religie				
christelijk	19	79	0	2
Joods	83	16	0	1
moslim	39	58	0	3
Sikh	17	83	0	0
boeddhistische	48	52	0	0
hindoe	30	70	0	0
Atheïst	30	67	0	3
Niet-gelovige / agnosticus	22	74	0	4
Vrienden of kennissen die Joods zijn				
Ja	100	0	0	0
Nee	0	100	0	0
Behoren tot een minderheid				
Behoren tot een minderheid	31	67	0	2
Een etnische minderheid	38	61	0	1
Een religieuze minderheid	26	73	0	1
Geen	21	77	0	2

2. Kennis van Joodse geschiedenis, gebruiken en praktijken

Een op de drie Europeanen gelooft dat mensen in hun land op de hoogte zijn van de geschiedenis, gewoonten en praktijken van de Joodse gemeenschap.

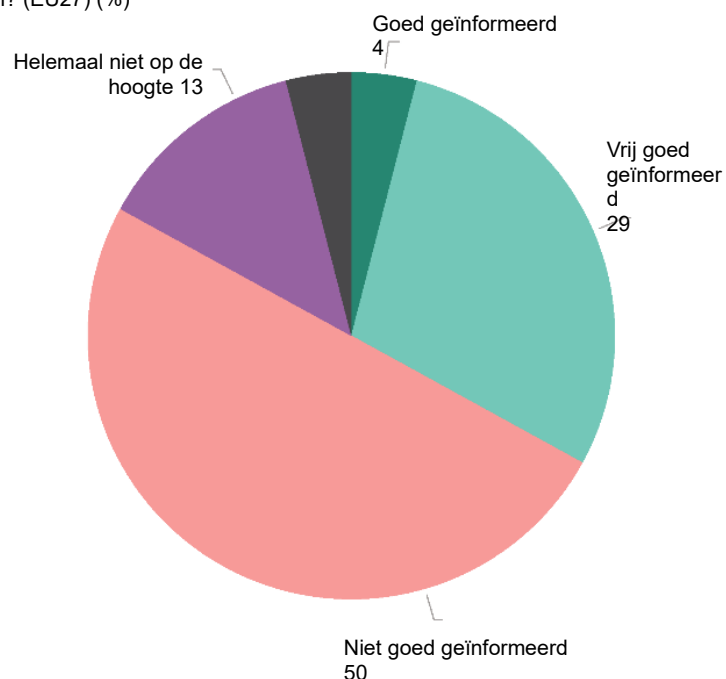
Op EU-niveau bedraagt het aandeel respondenten dat van mening is dat mensen goed geïnformeerd zijn over de geschiedenis, gewoonten en praktijken van het Joodse volk 33 % in de huidige golf, tegenover 27 % in december 2018 (Speciale EB 484).

Omgekeerd vindt 63% (-5 pp) van de respondenten dat mensen niet goed geïnformeerd zijn, terwijl 4% (-1 pp) aangeeft dat ze het niet weten.

Litouwen (53%, +7 pp), Polen (51%, +12 pp) en Hongarije (48%, +10 pp) zijn de landen met het hoogste percentage respondenten die van mening zijn dat mensen in hun land goed geïnformeerd zijn over de geschiedenis, gewoonten en praktijken van de Joodse gemeenschap.

Aan de andere kant van de schaal worden de laagste percentages respondenten die van mening zijn dat mensen goed geïnformeerd zijn, waargenomen in Cyprus (13 % + 6 pp), Spanje (14 %, + 4 pp) en Portugal (15 %, + 4 pp).

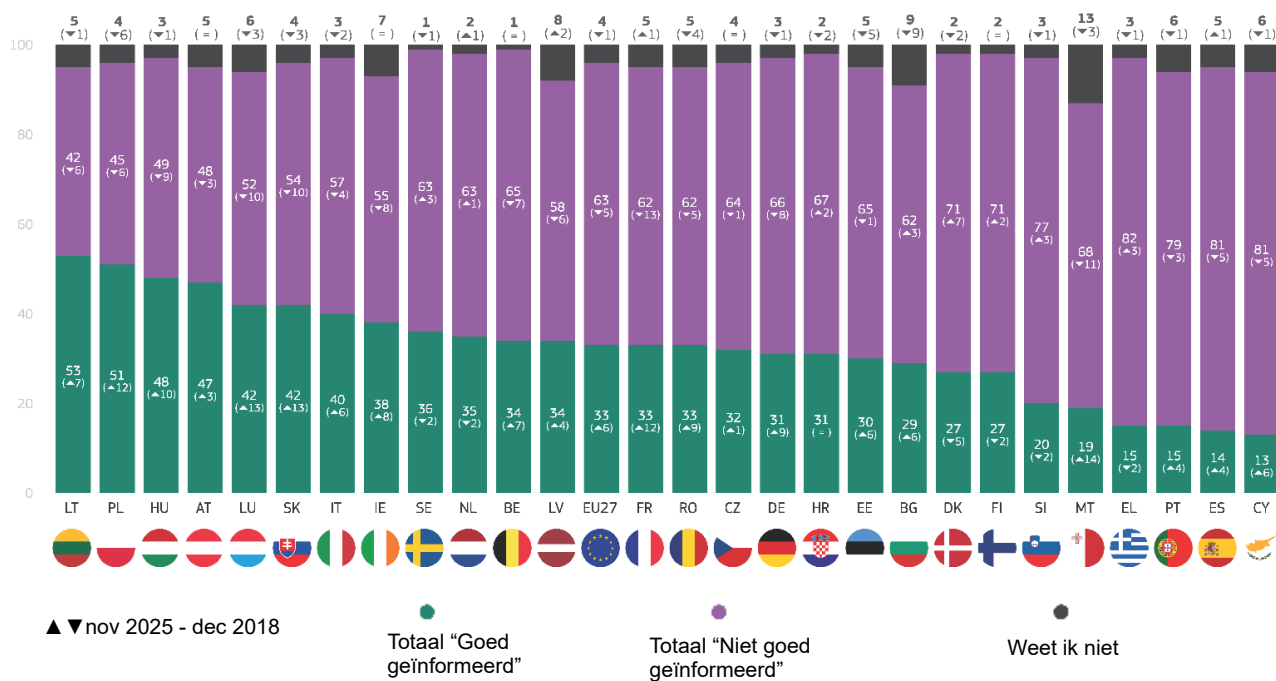
QD6. In hoeverre denkt u dat mensen in (ons land) goed geïnformeerd zijn of niet over de geschiedenis, gewoonten en praktijken van (NATIONALITEIT) Joodse mensen? (EU27) (%)

Zeer goed geïnformeerd ▲ 1
 Vrij goed geïnformeerd ▲ 5
 Niet goed geïnformeerd ▼ 2
 Helemaal niet op de hoogte ' ▼ 3
 Weet ik niet * ▼ 1

Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

QD6. Over het algemeen, in hoeverre denkt u dat mensen in (ons land) goed geïnformeerd zijn of niet over de geschiedenis, gewoonten en praktijken van (NATIONALITEIT) Joodse mensen? (%)

Uit de analyse van de sociodemografische gegevens blijkt het volgende:

- Respondenten van 15-24 jaar zijn van mening dat mensen in hun land zich meer bewust zijn van de Joodse geschiedenis en cultuur, met 36% in vergelijking met 30% van de mensen van 55 jaar en ouder.
- Onderwijs lijkt ook een factor te zijn, met 25% van de respondenten die hun opleiding op de leeftijd van 15 jaar of vóór het melden van een dergelijk bewustzijn hebben afgerond, vergeleken met 34% van degenen van wie de opleiding op de leeftijd van 20 jaar of daarna is afgerond.
- De subjectieve verstedelijking speelt hier een gematigde rol: 30% van de respondenten die in plattelandsgebieden of dorpen wonen, meldt een dergelijk bewustzijn tegenover 34% voor degenen die in grote steden wonen.
- Het hebben van Joodse vrienden of kennissen verhoogt ook enigszins de kans op het melden van dit bewustzijn met 36% rapportage dus voor degenen die dergelijke verbindingen hebben tegen 32% voor degenen die dat niet doen.
- Tot slot speelt het behoren tot een minderheid een gematigde rol bij het melden van dit bewustzijn, met 36 % voor degenen die tot een minderheid behoren, tegen 33 % voor degenen die dat niet doen.

Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

QD6 Over het algemeen, in hoeverre denkt u dat mensen in (ons land) goed geïnformeerd zijn of niet over de geschiedenis, gewoonten en praktijken van (NATIONALITEIT) Joodse mensen? (% - EU)

	Zeer goed geïnformeerd	Vrij goed geïnformeerd	Niet goed geïnformeerd	Helemaal niet op de hoogte	Ik weet het niet	Totaal 'Goed geïnformeerd'	Totaal 'Niet goed geïnformeerd'
EU27	4	29	50	13	4	33	63
Geslacht							
Man	4	29	49	14	4	33	63
Vrouw	4	29	50	13	4	33	63
Leeftijd							
15-24	4	32	49	12	3	36	61
25-39	5	29	49	13	4	34	62
40-54	4	31	49	13	3	35	62
>55	3	27	51	15	4	30	66
Onderwijs (Einde van)							
Opleiden <15	3	22	46	22	7	25	68
Onderwijs 16-19	4	29	50	13	4	33	63
Opleiden 20+	4	30	52	12	2	34	64
Nog steeds aan het studeren	6	31	48	11	4	37	59
Sociaal-professionele categorie							
Zelfstandigen	4	31	47	15	3	35	62
Managers	5	31	52	10	2	36	62
Andere witte halsbanden	5	34	48	10	3	39	58
Handarbeiders	4	26	51	15	4	30	66
Huis personen	2	24	49	19	6	26	68
Werklozen	2	27	45	23	3	29	68
Gepensioneerd	3	27	51	14	5	30	65
Studenten	5	31	49	11	4	36	60
Subjectieve verstedelijking							
Landelijk gebied of dorp	3	27	49	16	5	30	65
Kleine of middelgrote stad	5	29	50	12	4	34	62
Grote stad	4	30	50	13	3	34	63
Politieke schaal links-rechts							
(1-4) Links	4	29	51	13	3	33	64
(5-6) Centrum	4	28	52	12	4	32	64
(7-10) Rechts	5	31	48	14	2	36	62
Religie							
christelijk	4	30	48	14	4	34	62
Joods	7	24	50	19	0	31	69
moslim	6	34	41	11	8	40	52
Sikh	1	17	73	9	0	18	82
boeddhistische	0	34	53	11	2	34	64
hindoe	8	47	24	19	2	55	43
Atheïst	5	26	54	12	3	31	66
Niet-gelovige / agnosticus	4	24	56	13	3	28	69
Vrienden of kennissen die Joods zijn							
Ja	5	31	49	12	3	36	61
Nee	4	28	50	14	4	32	64
Behoren tot een minderheid							
Behoren tot een minderheid	5	31	48	13	3	36	61
Een etnische minderheid	5	31	47	12	5	36	59
Een religieuze minderheid	6	34	45	13	2	40	58
Geen	4	29	50	13	4	33	63

3. Kennis van antisemitismewetgeving

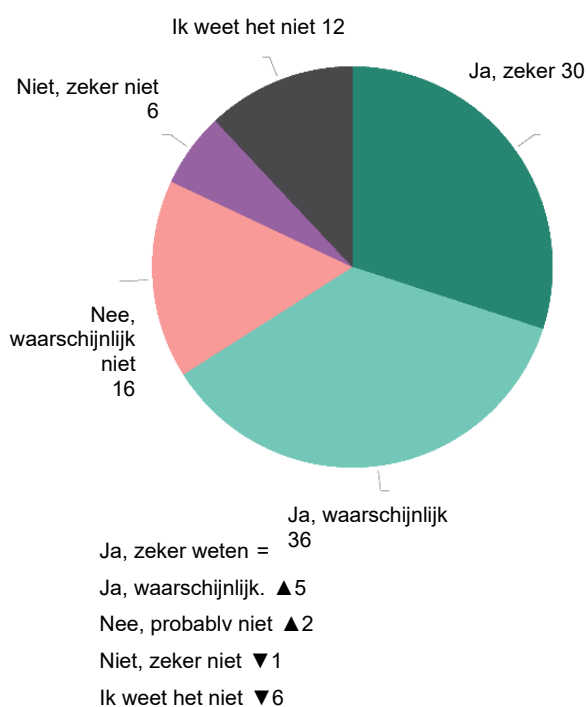
Europeanen zijn zich meer bewust van wetten die het aanzetten tot geweld en haat tegen het Joodse volk strafbaar stellen dan de ontkenning van de Holocaust.

De respondenten werd gevraagd of er, voor zover zij weten, in hun land een wet bestaat die het aanzetten tot geweld of haat tegen het Joodse volk strafbaar stelt en een wet die de ontkenning van de Holocaust strafbaar stelt.

Op EU-niveau is het bewustzijn van een wet die het aanzetten tot geweld of haat tegen Joodse mensen strafbaar stelt, relatief wijdverbreid: 66 % (+5 procentpunt sinds december 2018) is zich ervan bewust, terwijl 22 % (+1 procentpunt) dat niet is. Iets meer dan een op de tien Europeanen zegt het niet te weten (12%, -6 pp).

Het bewustzijn van een wet die ontkenning van de Holocaust strafbaar stelt, is iets lager, hoewel het is toegenomen, waarbij 52% (+10 pp) van de respondenten zich nu bewust is. Ondertussen is 33% (-1 pp) niet op de hoogte en 15% (-9 pp) weet het niet. In 21 landen weet meer dan de helft van de respondenten dat er een wet bestaat inzake het aanzetten tot geweld of haat tegen Joodse mensen. Landen met de hoogste percentages zijn Oostenrijk

QD8.1. Voor zover u weet, is er een wet in (ons land): - die het aanzetten tot geweld of haat tegen het Joodse volk strafbaar stelt (EU27) (%)

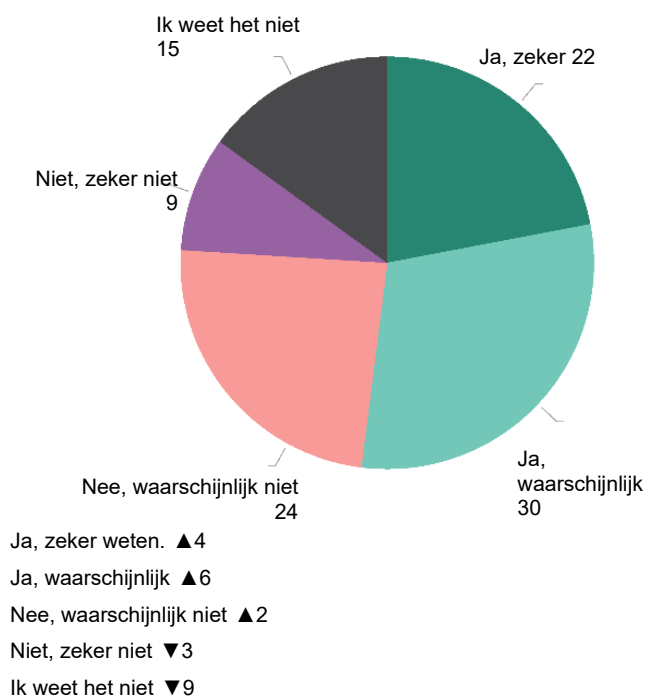
▲ ▼ (november 2025 - dec 2018)

(87%, +9 pp), Zweden (84%, -2 pp) en Frankrijk (79%, +5 pp). Dit wordt gevolgd door Denemarken (77%, +15 pp) en Nederland (76%, -5 pp) die direct daarna volgen. Aan de onderkant vertonen Cyprus (25 %, +17 pp), Bulgarije (28 %, +10 pp) en Slovenië (31 %, +3 pp) de kleinste percentages respondenten die weten dat een dergelijke wet bestaat. Deze worden gevolgd door Griekenland (32%, +3 procentpunt) en Spanje (35%, +5 procentpunt).

In tien landen is meer dan de helft van de ondervraagden zich ervan bewust dat er een wet bestaat die de ontkenning van de Holocaust strafbaar stelt. Het bewustzijn is het hoogst in Oostenrijk (76%, +7 pp), gevolgd door Polen (65%, +8 pp) en Duitsland (64%, +2 pp). Slowakije (64 %, +5 procentpunt) en België (61 %, +7 procentpunt) hebben ook meer dan zes van de tien respondenten die van een dergelijke wet op de hoogte zijn.

Aan de onderkant vertonen Cyprus (11%, +6 pp), Griekenland (21%, +6 pp) en Spanje (24%, +6 pp) de kleinste percentages respondenten die op de hoogte zijn van dergelijke wetgeving, gevolgd door Bulgarije (25%, +14 pp) en Slovenië (26%, +3 pp).

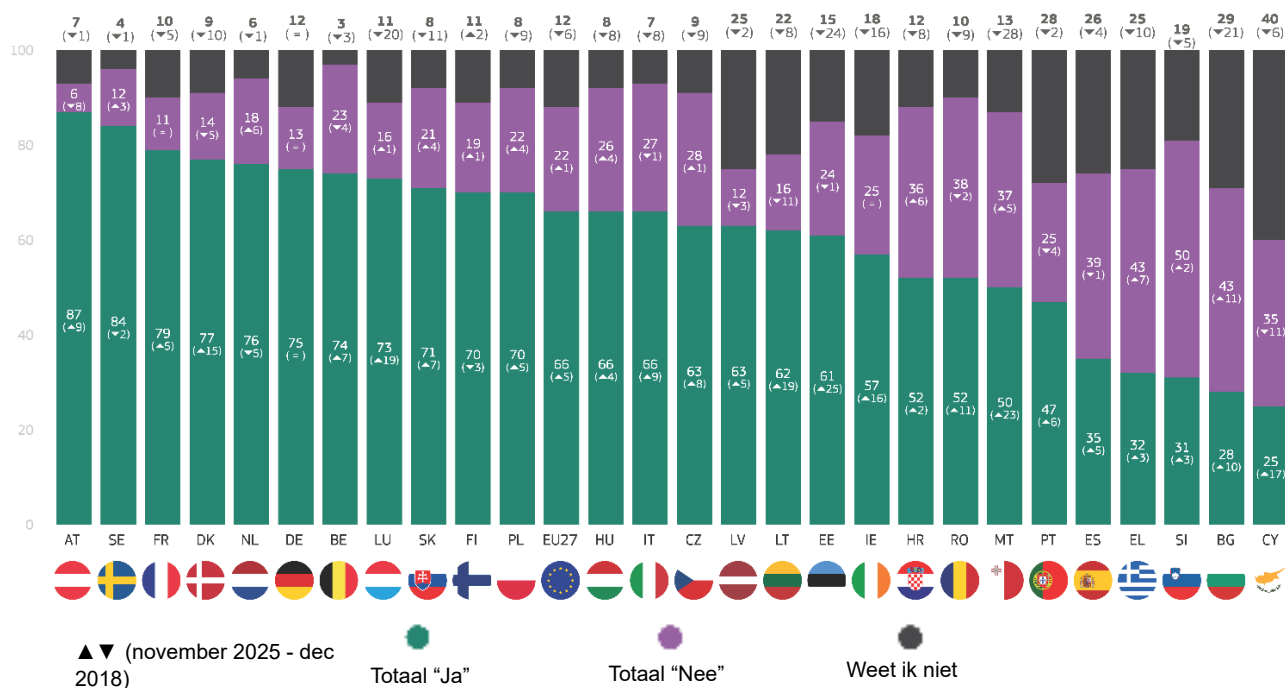
QB8.2. Voor zover u weet, is er een wet in (ONZE CUUNTRY): - die de ontkenning van de Holocaust strafbaar stelt (EU27) (%)

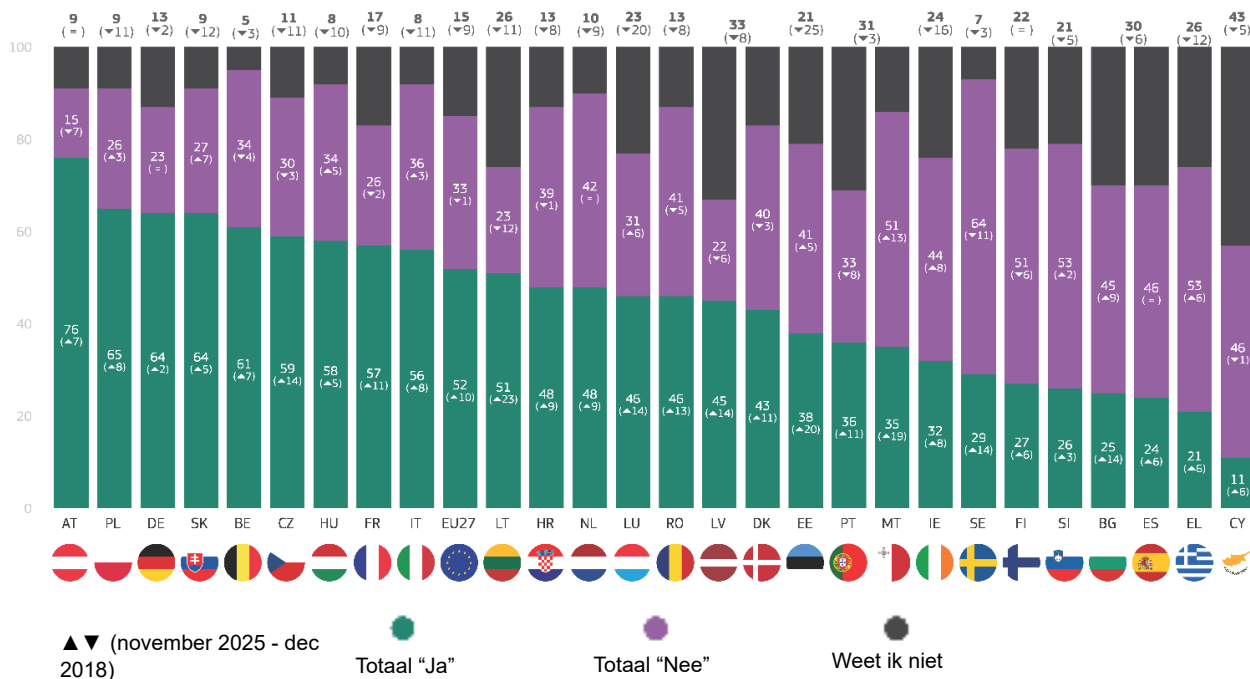
▲ ▼ (november 2025 - dec 2018)

Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

QD8.1. Voor zover u weet, is er een wet in (ONS LAND):— die het aanzetten tot geweld of haat tegen Joodse mensen strafbaar stelt (%)

QD8.2. Voor zover u weet, is er een wet in (ons land): - die de ontkenning van de Holocaust strafbaar stelt (%)

Uit de analyse van de sociodemografische gegevens blijkt het volgende:

- De respondenten die hun opleiding beëindigden op de leeftijd van 20 jaar of later (73%) zijn zich meer bewust dan degenen die hun opleiding beëindigden op de leeftijd van 15 jaar of jonger, van wetten die het aanzetten tot geweld of haat tegen Joodse mensen strafbaar stellen (73% versus 52%), en wetten die de ontkenning van de Holocaust strafbaar stellen (56% versus 40%).
- Subjectieve verstedelijking lijkt ook een gematigde rol te spelen: 60 % van de respondenten die in een plattelandsgebied van het dorp wonen, is zich bewust van een wet die het aanzetten tot geweld of haat tegen Joden strafbaar stelt, tegenover 69 % voor degenen die in grote steden wonen. Hetzelfde geldt voor het bewustzijn van een wet die de ontkenning van de Holocaust strafbaar stelt met 47 % tegen 56 % voor dezelfde groepen.
- Het hebben van Joodse vrienden of kennissen verhoogt ook de kans om op de hoogte te zijn van dergelijke wetten, waarbij 77% van degenen met dergelijke connecties melding maakt van kenniswetten die het aanzetten tot geweld of haat tegen Joodse mensen strafbaar stellen, vergeleken met 62% voor degenen die dat niet doen. Een vergelijkbaar patroon wordt waargenomen voor het bewustzijn van wetten die de ontkenning van de Holocaust strafbaar stellen met 61% tegen 49% voor dezelfde groepen.

Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

QD8.1 Voor zover u weet, is er een wet in (ons land): ... dat het aanzetten tot geweld of haat tegen het Joodse volk strafbaar stelt (% - EU)							
	Ja, zeker weten	Ja, waarschijnlijk	Nee, waarschijnlijk niet	Niet, zeker niet	Ik weet het niet	Totaal "Ja"	Totaal "Nee"
EU27	30	36	16	6	12	66	22
Geslacht							
Man	32	35	16	6	11	67	22
Vrouw	28	36	16	6	14	64	22
Leeftijd							
15-24	30	35	17	6	12	65	23
25-39	30	38	17	5	10	68	22
40-54	30	38	17	5	10	68	22
>55	29	33	16	7	15	62	23
Onderwijs (Einde van)							
Opleiden -15	19	33	18	8	22	52	26
Onderwijs 16-19	26	37	18	6	13	63	24
Opleiden 20+	38	35	14	5	8	73	19
Nog steeds aan het studeren	34	34	14	5	13	68	19
Sociaal-professionele categorie							
Zelfstandigen	31	35	19	6	9	66	25
Managers	42	33	13	4	8	75	17
Andere witte halsbanden	29	39	17	5	10	68	22
Handarbeiders	23	39	19	7	12	62	26
Huis personen	18	39	18	9	16	57	27
Werklozen	26	37	14	10	13	63	24
Gepensioneerd	29	32	15	7	17	61	22
Studenten	34	34	15	6	11	68	21
Subjectieve verstedelijking							
Landelijk gebied of dorp	26	34	16	8	16	60	24
Kleine of middelgrote stad	30	36	18	5	11	66	23
Grote stad	32	37	15	6	10	69	21
Politieke schaal links-rechts							
(1-4) Links	36	34	15	6	9	70	21
(5-6) Centrum	29	37	16	5	13	66	21
(7-10) Rechts	27	38	19	7	9	65	26
Religie							
christelijk	26	36	18	7	13	62	25
Joods	35	49	16	0	0	84	16
moslim	35	33	12	6	14	68	18
Sikh	44	11	33	11	1	55	44
boeddhistische	24	54	15	4	3	78	19
hindoe	5	32	53	0	10	37	53
Atheïst	43	34	10	5	8	77	15
Niet-gelovige / agnosticus	37	33	14	5	11	70	19
Vrienden of kennissen die Joods zijn							
Ja	41	36	12	4	7	77	16
Nee	26	36	18	6	14	62	24
Behoren tot een minderheid							
Behoren tot een minderheid	31	37	17	6	9	68	23
Een etnische minderheid	31	35	17	5	12	66	22
Een religieuze minderheid	28	38	20	8	6	66	28
Geen	30	35	16	6	13	65	22

Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

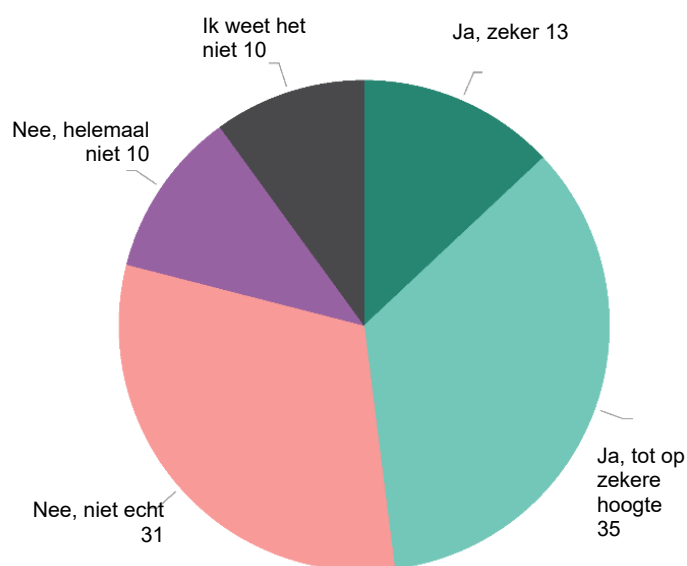
QD8.2 Voor zover u weet, is er een wet in (ons land): ... dat de ontkenning van de Holocaust strafbaar stelt (% - EU)							
	Ja, zeker weten	Ja, waarschijnlijk	Nee, waarschijnlijk niet	Niet, zeker niet	Ik weet het niet	Totaal "Ja"	Totaal "Nee"
EU27	22	30	24	9	15	52	33
Geslacht							
Man	24	30	23	9	14	54	32
Vrouw	19	30	25	9	17	49	34
Leeftijd							
15-24	23	29	26	7	15	52	33
25-39	23	30	26	9	12	53	35
40-54	20	33	25	9	13	53	34
>55	21	29	23	9	18	50	32
Onderwijs (Einde van)							
Opleiden -15	13	27	24	10	26	40	34
Onderwijs 16-19	18	32	25	9	16	50	34
Opleiden 20+	27	29	24	9	11	56	33
Nog steeds aan het studeren	27	27	24	7	15	54	31
Sociaal-professionele categorie							
Zelfstandigen	21	32	27	9	11	53	36
Managers	32	27	22	9	10	59	31
Andere witte halsbanden	21	31	27	8	13	52	35
Handarbeiders	17	32	26	10	15	49	36
Huis personen	11	32	28	11	18	43	39
Werklozen	16	33	24	12	15	49	36
Gepensioneerd	21	28	22	9	20	49	31
Studenten	28	27	25	7	13	55	32
Subjectieve verstedelijking							
Landelijk gebied of dorp	19	28	24	10	19	47	34
Kleine of middelgrote stad	21	30	27	8	14	51	35
Grote stad	25	31	22	9	13	56	31
Politieke schaal links-rechts							
(1-4) Links	27	28	25	9	11	55	34
(5-6) Centrum	21	31	24	8	16	52	32
(7-10) Rechts	19	32	27	10	12	51	37
Religie							
christelijk	20	31	24	9	16	51	33
Joods	27	21	29	23	0	48	52
moslim	24	27	23	9	17	51	32
Sikh	42	20	15	22	1	62	37
boeddhistische	16	39	17	22	6	55	39
hindoe	9	29	56	3	3	38	59
Atheïst	28	26	24	10	12	54	34
Niet-gelovige / agnosticus	25	28	25	8	14	53	33
Vrienden of kennissen die Joods zijn							
Ja	31	30	21	8	10	61	29
Nee	19	30	26	9	16	49	35
Behoren tot een minderheid							
Behoren tot een minderheid	23	31	25	10	11	54	35
Een etnische minderheid	24	34	21	7	14	58	28
Een religieuze minderheid	21	31	27	12	9	52	39
Geen	21	30	24	9	16	51	33

4. Onderwijs over de Holocaust

Bijna de helft van de Europeanen is van mening dat de Holocaust voldoende wordt onderwezen op scholen, een lichte stijging ten opzichte van 2018.

Op EU-niveau is 48 % (+5 procentpunt sinds december 2018) van de respondenten van mening dat de Holocaust voldoende wordt onderwezen op scholen, terwijl 42 % (=) van mening is dat de Holocaust onvoldoende wordt onderwezen. Het percentage respondenten dat dit niet weet, bedraagt 10 % (-5 procentpunten). Deze resultaten wijzen op een lichte toename van de perceptie dat de Holocaust voldoende wordt onderwezen in Europese landen.

QD9. Over het algemeen denk je dat de Holocaust voldoende wordt onderwezen of niet op (NATIONALITEITS)scholen? (EU27) (%)

Ja, zeker weten =
 Ja, tot op zekere hoogte ▲5
 Nee, niet echt ▲2
 Nee, helemaal niet ▼2
 Ik weet het niet ▼5

▲ ▼ (november 2025 - dec 2018)

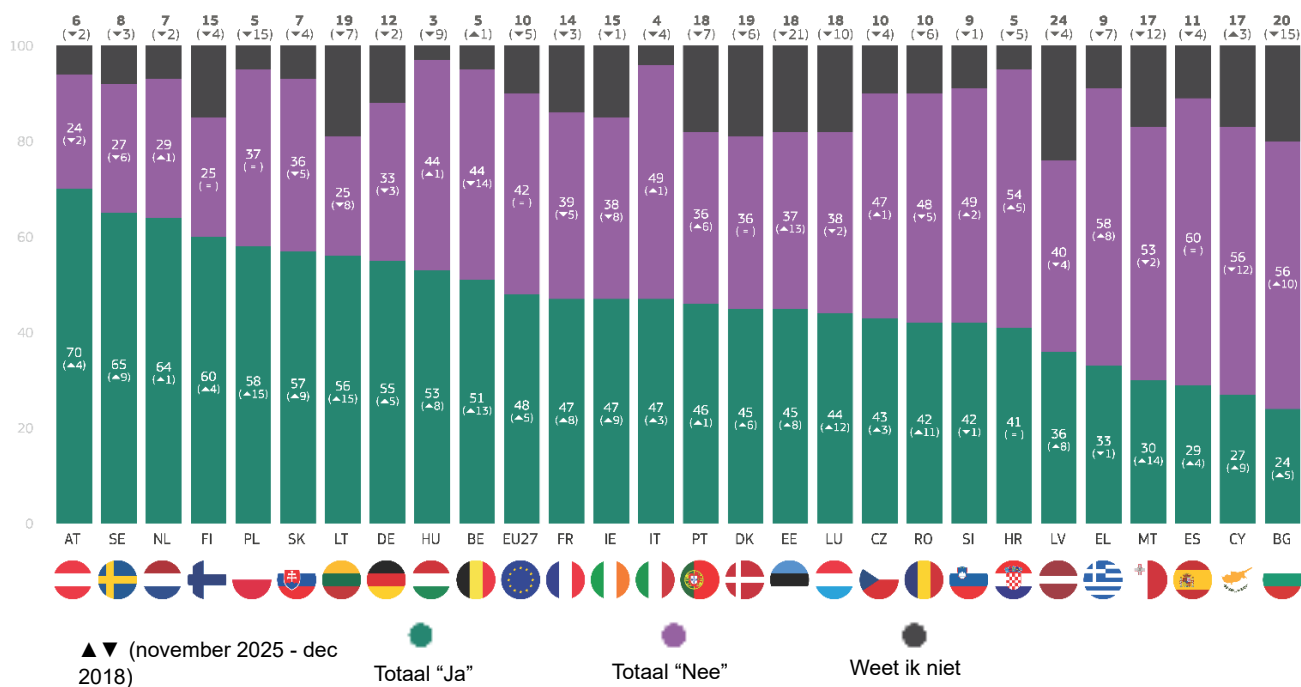
Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

Landen met het hoogste percentage respondenten dat van mening is dat de Holocaust voldoende wordt onderwezen, zijn Oostenrijk (70%, +4 pp), Zweden (65%, +9 pp) en Nederland (64%, +1 pp). In Oostenrijk wordt de perceptie geschaagd door een aanzienlijk deel dat tot op zekere hoogte "ja" selecteert (43 %, -4 procentpunten), aangevuld met een aanzienlijk deel dat "ja" noemt (27 %, +8 procentpunten). In Zweden is de categorie "ja" tot op zekere hoogte goed voor 39 % (+3 procentpunt), terwijl de categorie "ja" zeker stijgt tot 26 % (+6 procentpunt). In Nederland kiest 46% van de respondenten (+5 pp) tot op zekere hoogte voor ja en 18% (-4 pp) kiest definitief voor ja.

Daarentegen vertonen de landen met de laagste percentages respondenten die van mening zijn dat de Holocaust voldoende wordt onderwezen - Bulgarije (24%, +5 pp), Cyprus (27%, +9 pp) en Spanje (29%, +4 pp) - duidelijk verschillende interne verdelingen.

In Bulgarije bedraagt de categorie "ja" tot op zekere hoogte 21 % (+9 procentpunten), terwijl slechts 3 % (-4 procentpunten) absoluut "ja" selecteert. In Cyprus zijn de respondenten 22% (+8 pp) om ja te selecteren, tot op zekere hoogte en 5% (+1 pp) in ja, zeker. In Spanje kiest 23 % (+3 pp) van de respondenten tot op zekere hoogte voor ja, terwijl 6 % (+1 pp) zeker voor ja kiest.

QD9. Over het algemeen denk je dat de Holocaust voldoende wordt onderwezen of niet op (NATIONALITEITS)scholen? (%)

Uit de analyse van de sociodemografische gegevens blijkt het volgende:

- Er is een aanzienlijk verschil afhankelijk van de leeftijd. 59% (+10 pp) van degenen die tussen de 15 en 24 jaar oud zijn, is van mening dat de Holocaust voldoende wordt onderwezen op scholen, vergeleken met 42% (+5 pp) van degenen die 55 jaar en ouder zijn.
- Het onderwijsniveau speelt hier een belangrijke rol: 36 % (+7 pp) antwoordt met “ja” voor degenen die hun opleiding op 15-jarige leeftijd of jonger hebben afgerond, tegenover 54 % (+6 pp) voor degenen die op 20-jarige leeftijd of later zijn gestopt met school.
- Het hebben van Joodse vrienden of kennissen verhoogt de kans om “ja” te antwoorden enigszins met 54 (+4 pp), in vergelijking met degenen die geen dergelijke connecties hebben (47 %, +6 pp).
- Tot slot verhoogt het behoren tot een minderheid ook de kans om “ja” te antwoorden licht met 52 % (+7 pp) ten opzichte van 48 % (+7 pp) voor degenen die dat niet doen.

Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

QD9 Denkt u in het algemeen dat de Holocaust voldoende wordt onderwezen of niet op (NATIONALITEITS)scholen? (% - EU)							
	Ja, zeker weten	Ja, tot op zekere hoogte	Nee, niet echt	Nee, helemaal niet	Ik weet het niet	Totaal "Ja"	Totaal "Nee"
EU27	13	35	31	11	10	48	42
Geslacht							
Man	15	34	31	10	10	49	41
Vrouw	12	36	31	11	10	48	42
Leeftijd							
15-24	18	41	29	9	3	59	38
25-39	16	37	31	10	6	53	41
40-54	13	36	31	11	9	49	42
>55	10	32	32	11	15	42	43
Onderwijs (Einde van)							
Opleiden -15	11	25	30	15	19	36	45
Onderwijs 16-19	11	34	33	11	11	45	44
Opleiden 20+	15	39	30	9	7	54	39
Nog steeds aan het studeren	23	43	25	7	2	66	32
Sociaal-professionele categorie							
Zelfstandigen	14	35	33	10	8	49	43
Managers	18	39	29	7	7	57	36
Andere witte halsbanden	14	39	31	9	7	53	40
Handarbeiders	11	34	33	12	10	45	45
Huis personen	10	32	32	16	10	42	48
Werklozen	12	35	27	17	9	47	44
Gepensioneerd	10	31	31	11	17	41	42
Studenten	22	42	26	8	2	64	34
Subjectieve verstedelijking							
Landelijk gebied of dorp	12	32	31	12	13	44	43
Kleine of middelgrote stad	15	34	32	10	9	49	42
Grote stad	13	40	29	10	8	53	39
Politieke schaal links-rechts							
(1-4) Links	17	36	29	10	8	53	39
(5-6) Centrum	12	36	32	10	10	48	42
(7-10) Rechts	12	36	33	11	8	48	44
Religie							
christelijk	11	35	32	12	10	46	44
Joods	1	46	34	19	0	47	53
moslim	23	31	24	8	14	54	32
Sikh	4	59	36	0	1	63	36
boeddhistische	29	29	26	14	2	58	40
hindoe	4	26	59	3	8	30	62
Atheïst	19	34	30	9	8	53	39
Niet-gelovige / agnosticus	15	38	28	9	10	53	37
Vrienden of kennissen die Joods zijn							
Ja	17	37	31	8	7	54	39
Nee	12	35	31	11	11	47	42
Behoren tot een minderheid							
Behoren tot een minderheid	15	37	28	12	8	52	40
Een etnische minderheid	17	38	23	10	12	55	33
Een religieuze minderheid	17	33	30	15	5	50	45
Geen	13	35	31	11	10	48	42

III. WERELDWIJDE EVENEMENTEN EN PERCEPTIE VAN DE JEWISCHE GEMEENSCHAP

1. De invloed van conflicten in het Midden-Oosten

Bijna zeven op de tien Europeanen zijn van mening dat conflicten in het Midden-Oosten de perceptie van het Joodse volk in hun land bepalen, een sterke stijging ten opzichte van 2018.

Op EU-niveau is 69 % van de respondenten van mening dat conflicten in het Midden-Oosten van invloed zijn op de manier waarop Joodse mensen in hun land worden waargenomen, wat 15 procentpunten meer is dan in december 2018 (Special EB 484). Dit is de vraag die de meest opvallende stijging sinds de vorige enquête laat zien. Omgekeerd is 26 % (-9 pp) nu van mening dat dergelijke conflicten geen invloed hebben, terwijl 5 % “weet niet” reageert (-6 pp).

Van de landen met de hoogste percentages respondenten die het met die verklaring eens zijn, zijn Zweden (90%, +5 pp), Nederland (89%, +12 pp), Frankrijk (80%, +17 pp) en België (80%, +29 pp).

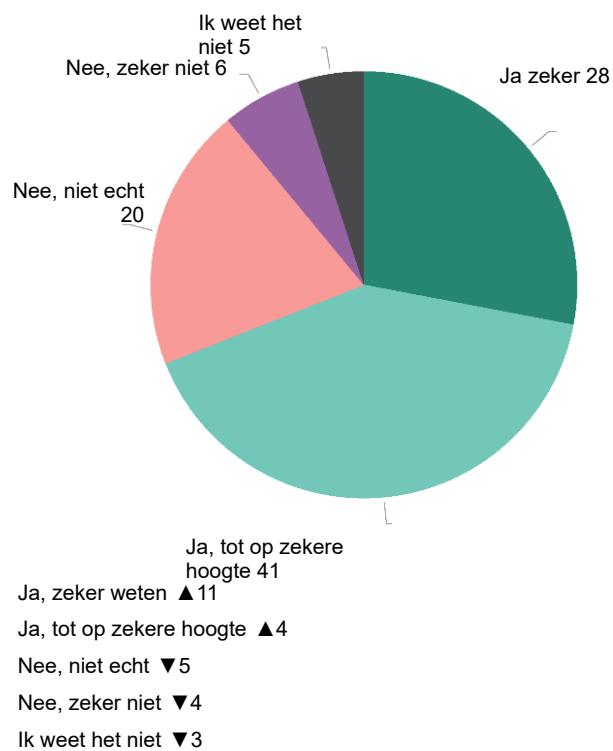
In Zweden reageert meer dan de helft van de ondervraagden (52 %, +10 pp) met “ja, zeker”, terwijl 38 % (-5 pp) “tot op zekere hoogte ja” zegt. Alleen kleine minderheden antwoorden “nee, niet echt” (7%, -4 pp) of “nee, zeker niet” (1%, -1 pp). In Nederland antwoordt een meerderheid met “ja, zeker” (56 %, +25 pp), aangevuld met een aanzienlijk aandeel dat “tot op zekere hoogte” kiest (33 %, -13 pp). Alleen kleine minderheden antwoorden “nee, niet echt” (9%, -11 pp) en “nee, zeker niet” (1%, -1 pp). Frankrijk vertoont een vergelijkbaar patroon: 43 % (+5 pp) vermeldt “ja, tot op zekere hoogte”, terwijl 37 % (+12 pp) “ja, zeker” vermeldt. Slechts 10 % (-8 procentpunten) zegt “nee, niet echt” en 3 % (-2 procentpunten) “nee, zeker niet”.

Ten slotte kiest in België 31 % (+17 pp) van de respondenten “ja, zeker” en 49 % (+12 pp) “tot op zekere hoogte” voor “ja”. Alleen kleine minderheden antwoorden “nee, niet echt” (15%, -26 pp) en “nee, zeker niet” (4%, -2 pp).

Daarentegen worden de laagste percentages van het totaal “ja” waargenomen in Roemenië (35 %, +6 pp), Bulgarije (36 %, +21 pp) en Letland (38 %, +11). In Roemenië antwoordt slechts 5 % (+2 pp) van de respondenten “ja, zeker” en 30 % (+4 pp) “tot op zekere hoogte”, terwijl negatieve antwoorden prominenter zijn, waarbij 39 % (=) “nee, niet echt” zegt en 20 % (+3 pp) “nee, zeker niet”.

In Bulgarije wordt het standpunt dat conflicten een invloed hebben voornamelijk uitgedrukt als “ja, tot op zekere hoogte” (29 %, +17 pp), waarbij een kleiner deel “zeker” antwoordt (7 %, +4 pp). De negatieve reacties blijven hoog: een op de drie respondenten zegt “nee, niet echt” (33%, +6 pp) en bijna een vijfde (19%, -9 pp) zegt “nee, zeker niet”. Meer dan een op de tien (12%, -18 pp) antwoordt dat ze het niet weten. In Letland kiest 11 % (+5 procentpunt) voor “ja, zeker” en 27 % (+6 procentpunt) voor “tot op zekere hoogte ja”. Negatieve reacties komen vaker voor: bijna een derde zegt “nee, niet echt” (32%, -5 pp) en bijna een vijfde zegt “nee, zeker niet” (19%, -7 pp). Tot slot antwoordt 11 % (+1 procentpunt) dat zij het niet weten.

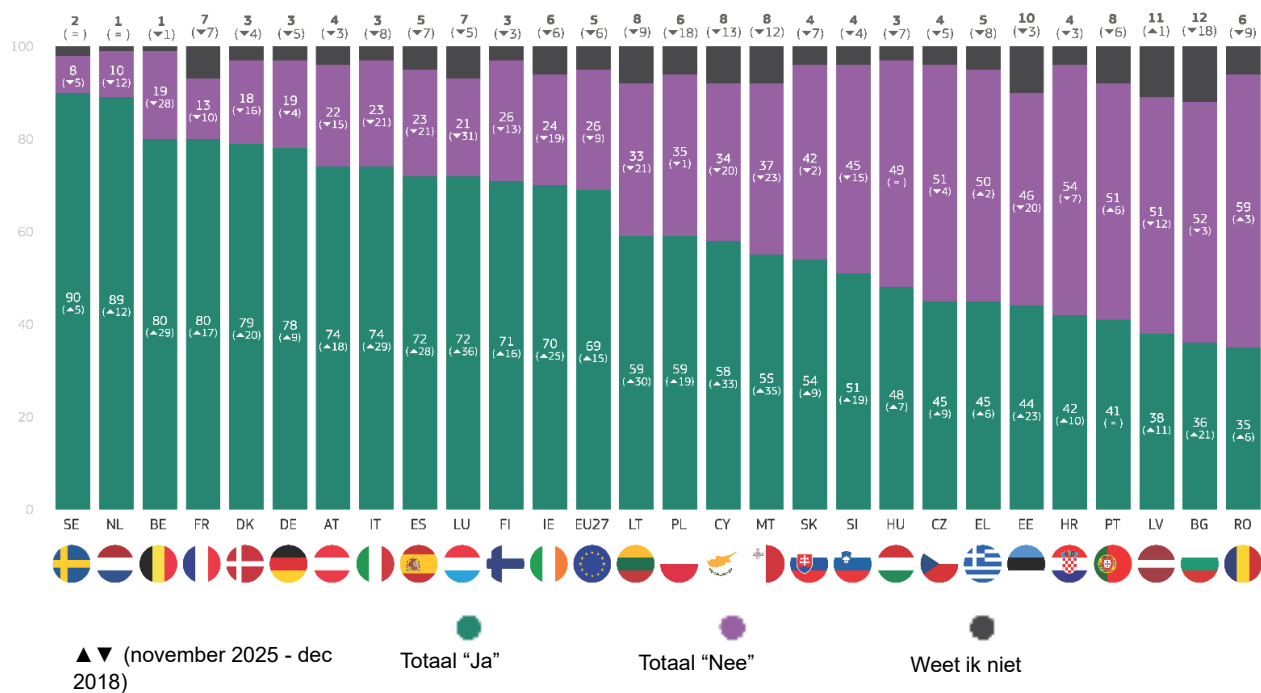
QD7. Denkt u dat conflicten in het Midden-Oosten invloed hebben of niet op de manier waarop (NATIONALITEIT) Joodse mensen worden waargenomen door mensen in (ons land)? (EU27) (%)

▲ ▼ (november 2015 - dec 2018)

Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

QD7. Denkt u dat conflicten in het Midden-Oosten invloed hebben of niet op de manier waarop (NATIONALITEIT) Joodse mensen worden waargenomen door mensen in (ons land)? (%)

Uit de analyse van de sociodemografische gegevens blijkt het volgende:

- De respondenten die hun opleiding op de leeftijd van 20 jaar of ouder hebben afgerond (77%, +16 pp) zijn het eerder eens met de stelling dat conflicten in het Midden-Oosten een invloed hebben op de perceptie van Joodse mensen in hun land, in vergelijking met degenen die hun opleiding op de leeftijd van 15 jaar of minder hebben afgerond (60%, +16 pp).
- Respondenten die in plattelandsgebieden of dorpen wonen, zijn het minder vaak eens met de stelling (63%) dan respondenten die in grote steden wonen (71%).
- De respondenten die zichzelf identificeren als links leunend, zijn het eerder eens (77%), in vergelijking met degenen die zich identificeren als rechts leunend (68%).
- Het hebben van Joodse vrienden of kennissen verhoogt aanzienlijk de kans om het eens te zijn met die verklaring (81%), in vergelijking met degenen die geen dergelijke connecties hebben (66%).

Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

QD7 Denkt u dat conflicten in het Midden-Oosten invloed hebben of niet op de manier waarop (NATIONALITEIT) Joodse mensen worden waargenomen door mensen in (ons land)? (% - EU)							
	Ja, zeker weten	Ja, tot op zekere hoogte	Nee, niet echt	Nee, zeker niet	Ik weet het niet	Totaal "Ja"	Totaal "Nee"
EU27	28	41	20	6	5	69	26
Geslacht							
Man	29	41	20	6	4	70	26
Vrouw	27	42	20	6	5	69	26
Leeftijd							
15-24	25	43	22	5	5	68	27
25-39	26	43	21	7	3	69	28
40-54	28	41	20	7	4	69	27
>55	30	40	19	6	5	70	25
Onderwijs (Einde van)							
Opleiden -15	22	38	21	10	9	60	31
Onderwijs 16-19	25	41	22	7	5	66	29
Opleiden 20+	35	42	16	5	2	77	21
Nog steeds aan het studeren	26	43	21	5	5	69	26
Sociaal-professionele categorie							
Zelfstandigen	29	43	20	6	2	72	26
Managers	36	41	18	3	2	77	21
Andere witte halsbanden	23	44	22	7	4	67	29
Handarbeiders	25	39	24	7	5	64	31
Huis personen	19	44	22	9	6	63	31
Werklozen	31	39	18	8	4	70	26
Gepensioneerd	30	40	17	7	6	70	24
Studenten	28	43	20	5	4	71	25
Subjectieve verstedelijking							
Landelijk gebied of dorp	24	39	23	8	6	63	31
Kleine of middelgrote stad	31	42	18	5	4	73	23
Grote stad	28	43	19	7	3	71	26
Politieke schaal links-rechts							
(1-4) Links	36	41	16	5	2	77	21
(5-6) Centrum	26	43	22	5	4	69	27
(7-10) Rechts	27	41	22	7	3	68	29
Religie							
christelijk	25	42	21	7	5	67	28
Joods	32	33	21	14	0	65	35
moslim	30	42	17	5	6	72	22
Sikh	0	54	35	10	1	54	45
boeddhistische	40	43	15	1	1	83	16
hindoe	12	84	1	3	0	96	4
Atheïst	37	41	15	4	3	78	19
Niet-gelovige / agnosticus	33	39	18	6	4	72	24
Vrienden of kennissen die Joods zijn							
Ja	39	42	13	4	2	81	17
Nee	25	41	22	7	5	66	29
Behoren tot een minderheid							
Behoren tot een minderheid	29	41	21	5	4	70	26
Een etnische minderheid	28	37	22	8	5	65	30
Een religieuze minderheid	27	43	22	5	3	70	27
Geen	28	42	20	6	4	70	26

CONCLUSIE

Uit de bevindingen van deze speciale Eurobarometer-enquête (SP570) blijkt dat antisemitisme door EU-burgers wordt gezien als een alomtegenwoordige, veelzijdige en groeiende bedreiging in de hele Europese Unie.

Over het algemeen beschouwt een groeiende meerderheid van de Europeanen (55%, +5 procentpunten sinds 2018) antisemitisme als een probleem in hun land. Dit is met name het geval in Frankrijk (74 %, +2 procentpunten), Italië (73 %, +15 procentpunten) en Zweden (73 %, -8 procentpunten), waar een groot deel van de respondenten antisemitisme als een aanzienlijk probleem beschouwt. Verscheidene lidstaten in Noord- en Oost-Europa, waaronder Estland (9 %, +3 procentpunten), Finland (16 %, -1 procentpunten) en Letland (19 %, +5 procentpunten), maken zich daarentegen veel minder zorgen. Sociodemografische factoren blijven de perceptie beïnvloeden: Vrouwen, stadsbewoners, mensen met een hoger opleidingsniveau en mensen die Joodse vrienden of kennissen hebben, hebben consequent meer kans om antisemitisme als een probleem te erkennen.

Daarnaast is bijna de helft van de Europeanen (47%, +11 pp) van mening dat antisemitisme in hun land de afgelopen vijf jaar is toegenomen, met de hoogste percentages in Nederland (78%, +23 pp), Zweden (71%, -2 pp) en Denemarken (69%, +19 pp). Ondanks deze trend is ongeveer een derde van de respondenten van mening dat de situatie stabiel is gebleven. Slechts een kleine minderheid ziet een daling. Deze percepties van toename correleren opnieuw met onderwijsniveaus, verstedelijking en persoonlijke band met Joodse individuen.

Bij het onderzoeken van concrete manifestaties van antisemitisme onderstrepen de resultaten de wijdverbreide bezorgdheid over tal van domeinen. Meer dan een op de drie Europeanen (34%) beschouwt alle onderzochte uitingen van antisemitisme als een probleem, een sterke stijging van tien procentpunten sinds 2018. Vijandigheid in openbare ruimten (62%, +11 pp), antisemitische graffiti en vandalisme (61%, +10 pp) en online antisemitisme (61%, +10 pp) vallen op als bijzonder dringende kwesties, die elk door meer dan zes op de tien respondenten als problematisch worden aangemerkt. In verschillende lidstaten – waaronder Frankrijk, Italië en Nederland – blijft de bezorgdheid over de meeste manifestaties zeer groot.

Deze resultaten suggereren niet alleen een verhoogd bewustzijn, maar ook een gevoel bij Europeanen dat antisemitisme zichtbaarder, gevarieerder en meer ingebed in meerdere aspecten van het openbare leven is geworden. Desalniettemin blijven de verschillen tussen de landen aanzienlijk, waarbij Estland, Letland en Malta herhaaldelijk voorkomen onder de landen waar de bezorgdheid het minst uitgesproken is.

Naast percepties van antisemitische incidenten en gedragingen werpt het onderzoek ook licht op kennis en onderwijs over Joodse gemeenschappen, waarbij 22% van de Europeanen meldt Joodse vrienden of kennissen te hebben, een lichte stijging sinds 2018 (+3 pp). De mate van persoonlijke verbondenheid verschilt aanzienlijk van lidstaat tot lidstaat: Luxemburg (43%, +14 procentpunten), Frankrijk (41%, +5 procentpunten) en Zweden (41%, -4 procentpunten) rapporteren de hoogste percentages.

De kennis over de Joodse geschiedenis, gebruiken en praktijken blijft beperkt. Een op de drie Europeanen is van mening dat mensen in hun land goed geïnformeerd zijn, en dit aandeel varieert sterk, van meer dan 50 % in Litouwen en Polen tot minder dan 15 % in Cyprus en Spanje. Hetzelfde patroon komt naar voren in evaluaties van Holocaust-onderwijs: hoewel bijna de helft van de respondenten (48%, +5 pp) van mening is dat de Holocaust voldoende wordt onderwezen op scholen, lopen de percepties sterk uiteen tussen landen en sociaaldemografische groepen. Jongere respondenten en mensen met een hoger onderwijsniveau zijn meer geneigd om te geloven dat Holocaust-onderwijs adequaat is.

De nationale wetgeving is nog steeds niet overal even bekend. Twee derde van de Europeanen (+5 procentpunt sinds 2018) weet dat hun land het aanzetten tot antisemitisch geweld strafbaar stelt, terwijl iets meer dan de helft (52%, +10 procentpunt) op de hoogte is van wetten die ontkenning van de Holocaust strafbaar stellen. De bewustmakingsniveaus verschillen aanzienlijk van lidstaat tot lidstaat en houden sterk verband met onderwijs, stedelijk verblijf en persoonlijke banden met Joodse personen.

Tot slot wordt in de enquête gewezen op de diepgaande impact van mondiale gebeurtenissen – met name conflicten in het Midden-Oosten – op de perceptie van het Joodse volk in Europa. Bijna zeven op de tien Europeanen (69%, +15 pp) zijn van mening dat dergelijke conflicten van invloed zijn op de perceptie van Joodse mensen in hun land, wat een van de grootste stijgingen is sinds de enquête van 2018. Dit sentiment is vooral sterk in Zweden (90%, +5 pp), Nederland (89%, +12 pp), Frankrijk (80%, +17 pp) en België (80%, +29 pp).

Uit de gegevens van de speciale Eurobarometer 570 blijkt dat Europeanen een toename van antisemitisme in al zijn uitingen waarnemen. Hoewel het bewustzijn en de erkenning van het probleem zijn toegenomen, blijven er aanzienlijke lacunes bestaan in de publieke kennis, blootstelling en begrip van de Joodse geschiedenis, gewoonten, praktijken en gemeenschappen. Ten slotte merken Europeanen op dat het Joodse volk in hun respectieve land steeds meer wordt waargenomen door de lens van de conflicten in het Midden-Oosten.

Technische specificaties

Tussen 6 en 30 november 2025 heeft Verian Belgium, op verzoek van de Europese Commissie, directoraat-generaal Communicatie, eenheid "Public Opinion & Citizen Engagement", de Eurobarometer-enquête in golf 104.2 uitgevoerd.

Wave 104.2 bestrijkt de bevolking van de respectieve nationaliteiten van de lidstaten van de Europese Unie, woonachtig in elk van de 27 lidstaten en 15 jaar en ouder.

Het basissteekproefontwerp dat in alle landen wordt toegepast, is een gestratificeerde meertraps, willekeurige (waarschijnlijkheids)steekproef. In elk land wordt het steekproefkader eerst gestratificeerd per NUTS-regio en binnen elke regio door een maat voor stedelijkheid (DEGURBA). Het aantal geselecteerde steekproefpunten in elke strata weerspiegelt de stratumpopulatie 15+. In de tweede fase werden vanuit elk stratum bemonsteringspunten getrokken met een waarschijnlijkheid die evenredig was met hun populatiegrootte van 0+. De steekproeven vertegenwoordigen dus het gehele grondgebied van de onderzochte landen volgens Eurostat NUTS II (of gelijkwaardig) en volgens de verdeling van de ingezeten bevolking van de respectieve nationaliteiten in termen van grootstedelijke, stedelijke en plattelandsgebieden.⁵

In elk van de geselecteerde bemonsteringspunten werd willekeurig een begincoördinaat getrokken en een omgekeerde geocoderingstool gebruikt om het dichtstbijzijnde adres bij de coördinaat te identificeren. Dit adres was het startadres voor de random walk. Verdere adressen (elk N-adres) werden geselecteerd door standaard "willekeurige route"-procedures, van het oorspronkelijke adres. In elk huishouden werd de respondent willekeurig getrokken. De benadering van de willekeurige selectie was afhankelijk van de grootte van het huishouden. Bij wijze van voorbeeld voor huishoudens met twee 15+ leden werd het script gebruikt om ofwel de informant (persoon die de screeningsvragenlijst beantwoordt) ofwel het andere

in aanmerking komende lid van het huishouden te selecteren. Voor huishoudens met drie 15+ leden werd het script gebruikt om ofwel de informant (1/3 van de tijd) ofwel de twee andere in aanmerking komende leden in het huishouden (2/3 van de tijd) te selecteren. Waar de twee andere leden werden geselecteerd, werd de interviewer vervolgens verteld om te vragen naar de jongste of oudste. Het script zou willekeurig de selectie toewijzen aan de jongste of oudste met gelijke waarschijnlijkheid. Dit proces gaat door voor vier 15+ leden van het huishouden – willekeurig vragend naar de jongste, de tweede jongste en de oudste. Voor huishoudens met vijf 15+ leden gaan we terug naar de laatste verjaardagsregel.

Als er geen contact werd gemaakt met iemand in het huishouden, of als de geselecteerde respondent niet beschikbaar was (druk), bezocht de interviewer hetzelfde huishouden maximaal drie keer (vier contactpogingen in totaal). Interviewers geven nooit aan dat de enquête vooraf namens de Europese Commissie wordt uitgevoerd; zij kunnen deze informatie op verzoek verstrekken zodra de enquête is voltooid.

De aanwervingsfase was iets anders in Nederland, Finland en Zweden. In de twee laatstgenoemde landen werd binnen elk bemonsteringspunt een steekproef van adressen geselecteerd uit het adres- of bevolkingsregister (in Finland wordt niet op alle bemonsteringspunten een selectie gemaakt, maar in sommige landen zullen de responspercentages naar verwachting verbeteren). De selectie van adressen gebeurde op een willekeurige manier. Huishoudens werden vervolgens telefonisch gecontacteerd en aangeworven om deel te nemen aan de enquête. In Nederland wordt gebruik gemaakt van een dual frame RDD sample (mobiele en vaste nummers) omdat er geen uitgebreid bevolkingsregister met telefoonnummers beschikbaar is. De selectie van getallen op beide frames gebeurt op een willekeurige manier waarbij elk getal een gelijke kans op selectie krijgt. In tegenstelling tot Zweden en Finland is het monster niet geclusterd.

5 Classificatie van stedelijke plattelandsgebieden op basis van DEGURBA (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

	Landen	INSTELLINGEN	Aantal interviews	FIELDWORK DATES		Bevolking 15+	AANDEEL EU27
BE	België	MCM België	1021	05-11-2025	24-11-2025	9.892,795	2,6%
BG	Bulgarije	Kantat TNS BBSS	1045	05-11-2025	26-11-2025	5.534,455	1,4%
CZ	Tsjechië	STEM/MARK	1054	06-11-2025	24-11-2025	9.172,797	2,4%
DK	Denemarken	Mantel Denemarken (Verian)	1015	06-11-2025	30-11-2025	5.022.981	1,3%
DE	Duitsland	Mantel Duitsland (Verian)	1527	07-11-2025	26-11-2025	71.818.299	18,7%
EE	Estland	B&B Onderzoek OU	1005	06-11-2025	26-11-2025	1.154.359	0,3%
IE	Ierland	B en A Onderzoek	1005	06-11-2025	30-11-2025	4,338,938	1,1%
EL	Griekenland	Kantar Griekenland	1007	06-11-2025	23-11-2025	9,041,201	2,4%
ES	Spanje	Mantel Spanje (Verian)	1011	05-11-2025	25-11-2025	42.189318	11,0%
FR	Frankrijk	MCM Frankrijk	1004	05-11-2025	26-11-2025	55.855354	14,8%
HR	Kroatië	Hendal	1003	08-11-2025	25-11-2025	3,319,752	0,9%
IT	Italië	Testpunt Italia	1031	06-11-2025	28-11-2025	51,784.963	13,5%
CY	Rep. van Cyprus	CYMAR Marktonderzoek	501	05-11-2025	27-11-2025	818,909	0,2%
LV	Letland	Kantar TNS Letland	1004	05-11-2025	27-11-2025	1.579,066	0,4%
LT	Litouwen	Norstat LT	1023	05-11-2025	24-11-2025	2.461008	0,5%
LU	Luxemburg	ILRES	503	06-11-2025	28-11-2025	566,303	0,1%
HU	Hongarije	Kantar Hoffmann	1025	07-11-2025	24-11-2025	8.199.448	2,1%
MT	Malta	MISCO International	502	05-11-2025	24-11-2025	493,961	0,1%
NL	Nederland	MCM Nederland	101	06-11-2025	25-11-2025	15.228302	4,0%
AT	Oostenrijk	Das Österreichische Gallup Ins	1003	08-11-2025	25-11-2025	7.842,929	2,0%
PL	Polen	Onderzoekscollectief	1015	07-11-2025	26-11-2025	31.082380	8,1%
PT	Portugal	Intercampus SA	1037	07-11-2025	26-11-2025	9.275,958	2,4%
RO	Roemenië	CSOP SRL	1041	05-11-2025	26-11-2025	15,034,4357	4,2%
SI	Slovenië	Mediana DOO	1005	06-11-2025	24-11-2025	1,811,104	0,5%
SK	Slowakije	MNFORCE	1003	06-11-2025	24-11-2025	4.557290	1,2%
FI	Finland	Taloustutkimus Oy	1001	06-11-2025	27-11-2025	4.771,619	1,2%
SE	Zweden	Mantel Zweden (Verian)	1031	06-11-2025	26-11-2025	8.748,126	2,3%
		TOTAAL EU27	26453	06-11-2025	30-11-2025	383,603,754	100%

* Opgemerkt moet worden dat het totale percentage in deze tabel als gevolg van afronding meer dan 100% kan bedragen.

Gespreksmodus per land

Interviews werden uitgevoerd door middel van persoonlijke interviews, hetzij fysiek bij mensen thuis, hetzij door middel van video-interactie op afstand in de juiste nationale taal. Interviews met video-interactie op afstand ("online face-to-face" of CAVI, Computer Assisted Video Interviewing, werden alleen uitgevoerd in de Republiek Cyprus, Denemarken, Malta, Nederland, Finland en Zweden).

	Landen	Aantal CAPI-interviews	Aantal CAVI-interviews	Totaal aantal interviews
BE	België	1.021		1.021
BG	Bulgarije	1.045		1.045
CZ	Tsjechië	1.054		1.064
DK	Denemarken	703	313	1.015
DE	Duitsland	1.527		1.527
EE	Estland	1.005		1.005
IE	Ierland	1.005		1.005
EL	Griekenland	1.007		1.007
ES	Spanje	1.011		1.011
FR	Frankrijk	1.004		1.004
HR	Kroatië	1.003		1.003
IT	Italië	1.031		1.031
CY	Rep. van Cyprus	441	60	501
LV	Letland	1.004		1.004
LT	Litouwen	1.023		1.023
LU	Luxemburg	508		508
HU	Hongarije	1.026		1.025
MT	Malta	325	177	502
NL	Nederland	824	186	1.010
AT	Oostenrijk	1.003		1.003
PL	Polen	1.015		1.015
PT	Portugal	1.037		1.037
RO	Roemenië	1.041		1.041
SI	Slovenië	1.005		1.005
SK	Slowakije	1.003		1.003
FI	Finland	703	298	1.001
SE	Zweden	711	320	1.031
	Totaal EU27	25099	1354	26453

CAPI: Computer — Persoonlijk interview met assistent

CAVI : Computerondersteunde video-interviews

Responspercentages

Voor elk land wordt een vergelijking gemaakt tussen het reagerende monster en het universum (d.w.z. de totale bevolking in het land). Gewichten worden gebruikt om het reagerende monster aan te passen aan het universum op geslacht naar leeftijd, regio en mate van verstedelijking. Voor Europese ramingen (d.w.z. het EU-gemiddelde) worden de gewichten per land aangepast en naar boven of naar beneden gewogen om rekening te houden met hun 15+-bevolking als percentage van de 15+-bevolking van de EU.

De responspercentages worden berekend door het totale aantal volledige interviews te delen door het aantal van alle bezochte adressen, met uitzondering van adressen die niet in aanmerking komen, maar met inbegrip van adressen waarvoor de subsidiabiliteit onbekend is. Voor ronde 104,2 van de Eurobarometer-enquête zijn de responspercentages voor de EU27-landen, berekend door Verian Belgium, als volgt:

	Landen	CAP I RESPONSE PRIJZEN
BE	België	53.9%
BG	Bulgarije	43.7%
CZ	Tsjechië	63.0%
DK	Denemarken	52.1%
DE	Duitsland	31.8%
EE	Estland	57.0%
IE	Ierland	56.9%
EL	Griekenland	32.9%
ES	Spanje	36.3%
FR	Frankrijk	37.7%
HR	Kroatië	47.0%
IT	Italië	31.2%
CY	Rep. van Cyprus	77.4%
LV	Letland	63.5%
LT	Litouwen	45.2%
LU	Luxemburg	26.4%
HU	Hongarije	65.4%
MT	Malta	86.6%
NL	Nederland	89.9%
AT	Oostenrijk	45.8%
PL	Polen	50.1%
PT	Portugal	48.7%
RO	Roemenië	49.0%
SI	Slovenië	49.3%
SK	Slowakije	51.6%
FI	Finland	31.7%
SE	Zweden	80.8%

CAP I: Computer — Persoonlijk interview met assistent

Foutmarges

Lezers worden eraan herinnerd dat enquêteresultaten schattingen zijn, waarvan de nauwkeurigheid, omdat alles gelijk is, afhangt van de steekproefgrootte en het waargenomen percentage. Met voorbeelden van ongeveer 1.000 interviews variëren de werkelijke percentages binnen de volgende betrouwbaarheidsgrenzen:

Statistische marges als gevolg van bemonsteringstoleranties
(bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)

<i>de diverse steekproefgrootten zijn in rijen</i>						<i>diverse waargenomen resultaten staan in kolommen</i>					
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N=50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N=50
N=500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N=500
N=1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N=1000
N=1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N=1500
N=2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N=2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N=4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N=4000
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000
N=7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N=7000
N=7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N=7500
N=8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N=8000
N=9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N=9000
N=10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N=10000
N=11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N=11000
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000
N=13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N=13000
N=14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N=14000
N=15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N=15000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

Vragenlijst

QD1 Heb je vrienden of kennissen die...?

(READ OUT – EEN ANTWOORD PER POST)

1. Joods
2. moslim
3. christelijk
4. Van een andere godsdienst

Antwoorden:

- Ja
- Nee
- Weigering (SPONTANEOUS)
- Ik weet het niet

2QU EB90.4 SD1

QD2 Waar je woont, beschouw je jezelf als onderdeel van een van de volgende? Vertel me alsjeblieft alles wat van toepassing is.

(SHOW SCREEN – NIET LEZEN – MEERDERE ANTWOORDEN)

MOGELIJK)

1. Een etnische minderheid
2. Een religieuze minderheid
3. Een seksuele minderheid (zoals homo, lesbisch, biseksueel, transgender of transseksueel)
4. Een minderheid op het gebied van arbeidsongeschiktheid
5. Elke andere minderheidsgroep
6. Geen
7. Weigering (SPONTANEOUS)
8. Weet ik niet

1QU EB90.4 SD2

QDSD1 Beschouw jij jezelf als...?

(SHOW SCREEN – NIET LEZEN – ALLEEN EEN ANTWOORD)

5. katholiek

6. orthodox-christelijk

7. protestant

8. Andere christelijke

9. Joods

10. Moslim-Sjiïeten

11. Moslims - Soennieten

12. Andere moslims

13. Sikh

14. boeddhistische

15. hindoe

16. Atheïst

17. Niet-gelovige/Agnosticus

18. Overige

19. Weigering (SPONTANEOUS)

20. Weet ik niet

1QU EB90.4 SD3

QD3Intro Antisemitisme beschrijft vijandige, discriminerende of gewelddadige houdingen en acties ten aanzien van Joodse mensen of mensen die als "Joods" worden beschouwd. Antisemitisme kent bepaalde negatieve kenmerken toe aan Joodse mensen die hen collectief de schuld geven van de kwalen van de wereld.

(LEES UIT)

QD3 Denkt u dat antisemitisme een probleem is of niet in (ons land)

(SHOW SCREEN - LEES OUT - ENKEL EEN ANTWOORD)

1. Een zeer belangrijk probleem
2. Een vrij belangrijk probleem
3. Niet echt een probleem
4. Helemaal geen probleem
5. Weet ik niet

1QU EB90.4 QD1

QD4 Denkt u dat antisemitisme de afgelopen vijf jaar is toegenomen, gelijk gebleven of afgenomen in (ons land)?

(SHOW SCREEN –READ OUT – ENKEL EEN ANTWOORD)

1. Verhoogd
2. Verminderd
3. Blijft hetzelfde
4. Weet ik niet

1QU EB90.4 QD2

QD5 Meer bepaald, denkt u dat elk van de volgende situaties een probleem is of niet in (ons land)?

(SHOW SCREEN - LEES OUT - EEN ANTWOORD PER POST)

1. Antisemitische graffiti of vandalisme van Joodse gebouwen of instellingen
2. Fysieke aanvallen op het Joodse volk
3. Uitingen van vijandigheid en bedreigingen jegens Joodse mensen op straat of andere openbare plaatsen
4. Antisemitisme in de media
5. Antisemitisme in het politieke leven
6. Antisemitisme op internet, met inbegrip van online sociale netwerken
7. Antisemitisme op scholen en universiteiten
8. Mensen ontkennen de genocide van het Joodse volk, de Holocaust
9. Ontheiliging van Joodse begraafplaatsen

Antwoorden:

- Een zeer belangrijk probleem
- Een vrij belangrijk probleem
- Niet echt een probleem
- Helemaal geen probleem
- Ik weet het niet

4.5QU EB90.4 QD3

QD6 Over het algemeen, in hoeverre denkt u dat mensen in (ons land) goed geïnformeerd zijn of niet over de geschiedenis, gewoonten en praktijken van (NATIONALITEIT) Joodse mensen?

(SHOW SCREEN - LEES OUT - ENKEL EEN ANTWOORD)

1. Zeer goed geïnformeerd
2. Vrij goed geïnformeerd
3. Niet goed geïnformeerd
4. Helemaal niet op de hoogte
5. Weet ik niet

1QU EB90.4 QD4

QD7 Denkt u dat conflicten in het Midden-Oosten invloed hebben of niet op de manier waarop (NATIONALITEIT) Joodse mensen worden waargenomen door mensen in (ons land)?

(SHOW SCREEN - LEES OUT - ENKEL EEN ANTWOORD)

1. Ja, zeker weten
2. Ja, tot op zekere hoogte
3. Nee, niet echt
4. Nee, zeker niet
5. Weet ik niet

1QU EB90.4 QD5

QD8 Voor zover u weet, is er een wet in (ons land):

(SHOW SCREEN - LEES OUT - EEN ANTWOORD PER POST)

1. ...dat het aanzetten tot geweld of haat strafbaar stelt

tegen het Joodse volk

2. ... dat de ontkenning van de Holocaust criminaliseert

Antwoorden:

- Ja, zeker
- Ja, waarschijnlijk
- Nee, waarschijnlijk niet

Speciale Eurobarometer 570 Percepties van antisemitisme

- Nee, zeker niet

1. Ja, zeker weten

- Ik weet het niet

2. Ja, tot op zekere hoogte

1QU EB90.4 QD6

3. Nee, niet echt

4. Nee, helemaal niet

QD9 Denkt u in het algemeen dat de Holocaust voldoende wordt onderwezen of niet op (NATIONALITEITS)scholen?

5. Weet ik niet

1QU EB90.4 QD7

(SHOW SCREEN - LEES OUT - ENKEL EEN ANTWOORD)